

SISZÁNTÓ

Politikai
napilap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

A kiadóhivatalban átvéve:
Egész évre 16 kor.
Negyedévre 4 ..
Helyben házhoz hordva:
Egész évre 20 kor.
Negyedévre 5 ..
Vidékre postán szállítva:
Egész évre 24 kor.
Negyedévre 6 ..
Egyes szám ára 8 fillér

Megjelenik minden nap, a hétfő és
ünnap utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 9.

A szerkesztőség kéziratok vissza-
adására vagy megőrzésére nem
vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadó-
hivatalhoz intézendők.

XVIII. évfolyam 239. szám.

Nagy-Várad. Vasárnap, 1912. október 20.

Honvéd hadosztály és dandár-parancsnokság Nagy-Váradon.

A miniszter értesítése.

A honvéd-tüzérlaktanya ügyében folytatott tárgyalások alkalmával már említettük, hogy a honvéd-tüzérezrednek Nagy-Váradra helyezésével együtt még más katonai intézkedéseket is tesznek, nevezetesen magasabb honvéd-parancsnokságot is kap Nagy-Várad.

A tüzérlaktanya tervei is akként vannak összeállítva, hogy a nagyszabású dandárparancsnoksági lőszerraktárakon kívül más hivatalos helyiségek is lesznek a laktanya területén.

A honvédtüzérlaktanya építési határideje 1914. május 1-re lett meghatározva s így az volt az általános vélemény, hogy a magasabb honvédparancsnokság is akkor lesz Nagy-Váradra helyezve.

Arról azonban nem volt Nagy-Váradon senkinek tudomása, hogy már a legközelebbi jövőben honvéd gyalog-hadosztály parancsnokságot és honvéd gyalog-dandárparancsnokságot kap Nagy-Várad.

Tegnap távirat érkezett Nagy-Várad város polgármesteréhez, a honvédelmi minisztertől, a melyben tudatja, hogy 1913. március 1-én a 20. honvéd gyaloghadosztály parancsnokság és a 39. honvéd gyalogdandárparancsnokság Nagy-Váradra lesz helyezve, illetve itt lesz felállítva.

Ugyancsak tegnap Ránffy Zsigmond alezredes, honvéd ezredparancsnok átiratban kereste meg Rimpler Károly polgármestert, amelyben kéri, hogy 1913 május 1-re adjon a

város a Nagyváradon felállítandó honvéd gyalog-hadosztály és a honvéd gyalogdandár parancsnokságok részére megfelelő hivatalos helyiséget. A hadosztály parancsnokság részére egy előszoba és négy 2 ablakos szoba, a dandár parancsnokság részére pedig egy 1 ablakos és két 2 ablakos szoba szükséges. Az előbbiért évi 1488 korona, az utóbbiért pedig évi 872 korona bérmegetritést fizet a honvéd kincstár.

Kéri továbbá az ezredparancsnok, hogy a lakások lehetőleg a város valamelyik szebb pontján legyenek.

Igen valószínű, hogy a parancsnokságokkal egy időben helyezik át Nagyváradra Székesfehérvárról a honvédzenekeket is, amely egyike az ország legjobb katonai zenekarának.

Ezen intézkedéssel és a honvédtüzérezred és honvéd egyéves önkéntes iskola idehelyezésével Nagy-Várad egyike lesz a vidéken a legnagyobb katonai gócpontoknak.

A delegátusok hivatalos dicsérete.

Bécsből jelentik a Budapesti tudósítónak, hogy a Politische Korrespondenz budapesti keltezéssel a következőket írja: A magyar delegátusok azzal a tudattal távozhattak el Bécsből, hogy ott teljes mértékben eleget tettek kötelességüknek a trón, az ország és a monarchia irányában. Nem mondtak kritika nélkül igent a közös ügyek vezetésének előterjesztéseire és nyilatkozataira, ellenkezésképpen, azokat helyel-közzel az ellenzékiéret szigorúsággal tették bírálat tárgyává, még pedig hatásában áldásosabb kritika tárgyává, mint ahogy a sajnálatosan távol maradt ellenzék tehette volna. A külügyi helyzet tökéletes felismerése volt az oka annak, hogy a hadügyi vezetőségnek új felszerelési hitelt szavaztak meg, de megingathatlan magatartásukkal tettersen tá-

mogatták Lukács László miniszterelnököt a hadügyi vezetőség még nagyobb követeléseinek az ország pénzügyi erejével megokolt sikeres visszautasításában. Különösen Khuen-Héderváry és Majláth grófok, valamint más delegátusok beszédei vittek új életet bele Deák és az idősebb Andrássy abbeli meggyőződésébe, amely a dualizmuson alapszik, hogy Magyarországon a magyarokat, Ausztriában a németeket illeti meg a vezetés s ezzel annak a felfogásnak adtak kifejezést, hogy Magyarország és Ausztria a dualizmusban egyesülten akkor járnak legjobban és — ami ma különösen fontos — kifelé is csak akkor fognak tiszteletet parancsolóan és teljes egyetértésben felléphetni, ha tartózkodnak az egymás belső ügyeibe való beavatkozástól.

Négy királyok háborúja.

Ma már csakugyan mind a négy balkáni király megkezdte a háborút a török ellen. Görögország az utolsó napokban még ingadozott, tárgyalt a törökkel, ki szerette volna a görögöket izolálni szövetséges társaiktól, de a tárgyalások nem vezettek eredményre. Ma már Görögország is megüzente a háborút s tényleg meg is kezdte szárazon és vizen az előnyomulást a török ellen. Tizenkét évvel ezelőtt keservesen tapasztalták a görögök a török erejét, de abban biznak, hogy akkor egyedül állottak szemben a félhold félelmetes erejével, míg ma négy ország csatázik együtt, köztük a hadban megedzett bolgársereg, melyben ugylátszik legjobban biznak a szövetségesek.

A nagyhatalmak még mindig tárgyalnak a háboru lokalizálása ügyében. Oroszország már kétszínű szerepet játszik, pénzt utalványoz

Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi áruk uri és női divatcikkekben, óriási választék keztyűk, férfi- és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok fehérneműek és kézimunkákban.

Nikitának, sőt arról is van hír, hogy két kaukázusi lovasezred is indul.

Ez hihetetlen dolog, ez már a szövetségesek nyílt pártolása lenne.

A háborúról szóló tudósításaink a következők:

A görög hadüzenet.

Konstantinápoly, okt. 19.

A görög követ tegnap délután a török külügyminiszternek kormányának nevében jegyzéket adott át, amelyben Görögország megüzeni Törökországnak a háborút.

A jegyzékben, amelyet Gryparis török követ a török külügyminiszternek adott át, vádak foglaltatnak, amelyeket a görög kormány casus bellinek minősít. A vádak abban kulminálnak, hogy az ottomán kormány a három balkáni állam jegyzékére nem válaszolt: a helyzetet görög hajók és szerb hadiszerek lefoglalásával és a népjogok megsértésével kiélesítette. Ennek folytán a görög kormány, bár sajnálkozva, de kénytelen volt fegyverhez nyulni.

A lelkes törökök.

Konstantinápoly, okt. 19.

Ugy a török hadseregben, mint pedig a lakosság körében óriási a lelkesedés. Mindenfelé csak a török fegyverek győzelmeinek híreit terjesztik. A lelkesedést növelik a tudósítások, amelyek arról szólnak, hogy a szerb és montenegrói csapatokat több fontos pozícióból a törökök kiverték.

Törökország támad.

Belgrád, okt. 19.

A török hadsereg mindenfelé támadólag lép föl és átvette az offen-

zivitás szerepét. Most már a balkáni államok hadseregei a védelemre lesznek kénytelenek szorítkozni.

Külügyminiszterek utazása.

Róma, okt. 19.

Berchtold gróf, az osztrák-magyar monarchia külügyminisztere, holnap, október 20-án utazik el Bécsből Rómába, hogy bemutatkozzék az olasz királynak. Berchtold gróf találkozni fog di San Gjiulano gróf olasz külügyminiszterrel is. Külügyminiszterünk vasárnap Pizába utazik. Az olasz királynál pedig 22-ikén jelentkezik audienciára.

Péter király beteg.

Nis, okt. 19.

Péter király az uti fáradalnak következtében megbetegedett.

Preveza bombázása.

Athén, okt. 19.

A görög flotta ostromzár alá vette Prevezát és a szomszéd tengerpartot.

Kaukázusi ezredek.

London, okt. 19.

A Daily Telegraphnak jelentik Belgrádból: Orosz tisztek két kaukázusi lovasezredet hoznak Szerbiába. A szerbek Ibevác török falut megszállták és Bojanovác falut ostrommal bevették.

A török flotta.

Athén, okt. 19.

A török flotta azt az utasítást kapta, hogy a kisázsiai csapatok szállítását biztosítsa, a görög tengerparti városokat bombázza és a görög flottát elpusztítsa.

Lázadás a szerbek közt.

London, okt. 19.

A Daily News-nek jelentik Belgrádból: A vasut Mirrovicától Kaesániig szerbek ke-

zében van. Mitrovicától Kumanovóig és a határtól nusz mérföldnyire Prisztinától délre a szerb lakosság föllázadt.

London, okt. 19.

Egyiptom még nem jelentette ki semlegességét s a míg ez meg nem történik, addig a Libiából hazahívott török csapatokat Egyiptomon át szállíthatják Törökországba. Ellenkező esetben csak a Görögország által fenyegetett tengeri uton szállíthatnák a csapatokat.

A szandzsákban.

London, okt. 19.

A Daily Mailnak jelentik Szalonikiból: A törökök a szandzsákban több hidat fölrobbantottak.

A görögök előnyomulása.

London, okt. 19.

Athénből jelentik: A görög csapatok a Meluna szoroson át előnyomulnak és főhadiszállásuk már török területen van. Tirnavosz mellett harcolnak. Aviatikusok jelentik, hogy Meluna és Purnasztepe mellett elkeseredett harc folyik.

London, okt. 19.

Az itteni görög követségen jelentik, hogy török orvosok Konstantinápolyból Janinába mentek és tifuszos és kolerás nikrobokat vittek magukkal, melyekkel a görög eleséggészletet megakarják fertőztetni.

London, okt. 19.

A Times-nek jelentik Athénből: A görög hadsereg megszállta Damazit és a Meluna szorost, a nélkül, hogy a török részről ellenállással találkozott volna.

London, okt. 19.

A Daily Mirot-nak jelentik Szófiából, hogy az egész rendőrség bevonult a hadsereghez és hogy parasztok végzik a rendőri szolgálatot.

ANNUS.

Bizony küzködés az élet. Kemény, embertvesztő, lelketrendítő küzködés. Ezerszer letarolt reményvirágok új, színes, de természetlen kinyitása. Pataokban omló könyvek meg-megszakadó, örök buzogása. Munkában összetört munkások, harcokban megsebzett harcósok új útrakelése, új összeesése. Kenyeret keresőnek kövel kedveskedő mostohája s igazat szomjazók hazug álbarátja. És esendben szenvedők mennybevivő útja...

A ki pedig tudni akarja, vajjon az emberek úgy érzik-e az élet keménységét, a mint én elmondottam, az kérdezzon meg e felől özvegy édes anyját. Magam ismertem egyet és láttam öt frissen hantolt sir előtt könyvek nélkül zokogni. Hasonlatos volt valamely megtépett terebélyes tölgyhöz, melynek féllombotatát az erősen zúduló szelek villámos viharban letörték. Az ő árva lelkének a felét is lesujtotta ama könnyelmű és bajokkal megrakodott halál, az élet kenyeres pajtása. S bizony nagyon szomorú lettem volna s talán átkot is mondok, ha nem tudom, hogy hát küzködés az élet.

Tudok egyébként ifjuról is, aki életének zsenge tizennyolc évével mosolyogva feküdt a halálos ágyon. Színes ábrándjaitól elfordult, merész reményeit elfelejtette! Mert — mint mondá — oly jó meghalni! Azt hiszem, őt is az élet hareterének csatazaja, halottas szaga, véres lehelete érintette meg s azért fordult el tőlünk élőkől, szegény küzködőktől.

Am egy, még kiáltóbb szavu példát is elmondok bizonyos öreg emberről. Magam már többször elgondolkoztam

azon, miért van, hogy minden csesemő sírással köszönti az életet. És nem hangos kacagással. Miért riad fel álmából, gyakorta és zokog keservesen éjeken át? És naponként is miért kezd fájó könyhullatásba? Amaz említett öreg ember — ilyenek már a dolgok mélyire látnak és szavuk gyakran mint prófétai igehirdetés zeng — magyarázta meg ez a dolgot: „Bizony — mondá — az a csesemő világosan lát a jövőbe: hogy az élet pataokban omló könyvek örök buzogása. Azért boldog, a ki már ilyen korában eléggé megsirathatja életét, talán így a jövőben több mosolygós pillanatot érhet.”

Most emlékezem az én Anikómra. Szomorú, öreg édesatyja magas, felhőkbe érő hegyek erdőinek gondozója. Gyakran meglátogatom őt s a nyáron is voltam nála. Csillagos esteiken, erdei utakon járva elbeszélgettünk a világ folyásáról, bajairól. Filozófiámat az életről szintén tőle tanultam. Nem mintha őszbeesavarodott fejével összetörtén átkozná az életet és szomorúan emlegetné, hogy hiába élt, hanem mert, mert — küzködés az élet. És bizony csak esodálni lehet nyugodt, higgadt beszédét s bizony igaznak kell tartanunk ama szót, hogy az ilyenek már a dolgok mélyibe látnak. S én szerettem is szót váltani vele, mert éreztem, hogy egy-egy szavából — drága aranybányából — több kincset gyűjthetek a jövőre, mint akár a magam keze munkájával napok, évek hosszú sora alatt.

Egy ízben gyermekségükről beszélt. Az Anikó és az én gyermekkoromról. Mert hogy régen együtt laktak a szüleink. Kék hegyek alján, sárgára meszelt kastélykában. Akkor még közösen gondozták, őrizték a százados

fákat s a gyenge hajtásokat. Igen, a gyenge hajtásokat is: Anikót és engemet. Játzó-társak voltunk, sőt egy évben, egyazon napon is születünk. Azután vetett szét bennünket az élet, mint a hulló testvérleveleket a hideg őszi szél.

Szíves figyelemmel hallgattam el az öreget, a mint fájdalmas, bús, de azért jóleső érzéssel sorolgatta a múlt emlékeit. Különösképen pedig az Anikó gyermeksége, élete folyása érdekelt. Mert hallottam már esacska beszédben, titkolózó suttogásban — a hogy a hihetetlen és furcsa dolgokat szokta emlegetni a szóbeszéd — hogy az a leány az ő tizenhét évével életében sohasem sirt. Attól a pillanattól kezdve, hogy — talán rózsabokorban, talán a csillagos égben megszületett — mindig kacagott az orcája. Még ha sirt is a lelke. Könyvet soh'sem ejtett s akadt, a ki úgy regélte, hogy kláris-gyöngyök voltak a könyvei s azért nem hullatta őket. Most tulajdon édes atya beszélt el ugyanezeket. Gyöngéd és finom lelkek szoktak ugy tenni, hogy elhunyt vagy messze idegenbe ment kedvesüktől maradt emlékeiket elő-előszedegetik. Beszélnek hozzájuk, kérdegetnek tőlük, simogatják őket selymespuhán, míg végre szomorúan könyhullatásba kezdenek. Mikor pedig a sziv zsilipjei kiengették az érzések fölöslegét, — óh, olyan édes ezt tenni néha! — akkor a kedves tárgyak visszakerülnek féltve őrzött, titkolt helyekre, hogy napok múltán újból és ezredikszor előjőjenek onnét. Amint tehát az öreg az ő nagy komolyságában és esendes fájdalmában csak szötte-szötte a színes, leányos múlt történetét, egyszerre oly fényes, gyönyörű kép állott elem, hogy rágon-

Atyuska utalványa.**Pétervár, okt. 19.**

Nikolajevics Péter nagyherceg utasította az orosz állami bankot, hogy számlájára Montenegrónak ötvenezer rubelt fizessen ki.

Páris, okt. 19.

Még nem érkezett hír arról, hogy a cár miképpen fogadta Szaszanov jelentését, amellyel békés és mértékletes politikáját igazolni kívánta, de alapos ok van arra a feltevésre, hogy a cár helyesli Szaszanov politikáját s erről legközelebb nyilatkozatot fog közzétenni, amely Szaszanov állását jelentékenyen meg fogja erősíteni.

Bukarest, okt. 19.

Tegnap számos kereskedő jelent meg a kereskedelmi miniszteriumban s általános moratóriumot kért a minisztertől, ki azt felelte, hogy ez az intézkedés ártana Románia hitelének s az általános helyzet által nem volna megokolva. Csak muló pénzügyi válságról van szó, a kereskedők eddig jó üzleteket csináltak, pénz bőven van az országban és az olasz-török békekötés következtében nemsokára meg fog kezdődni a gabonakivitel, amely újra sok pénzt fog hozni az országra. Románia távol van a háborútól és nem is gondol a mozgósításra és semlegesége meg fogja óvni gazdasági válságoktól.

Orosz cenzura.**Pétervár, okt. 19.**

Szuhomlinov hadügyminiszter megtiltotta az összes nagyobb állású tiszteknek, hogy újságírók előtt a balkáni eseményekről nyilatkozzanak, vagy hogy a balkáni államok haderejét kritika tárgyává tegyék.

Bolgár vereség.**Konstantinápoly, okt. 19.**

Az Alemdar jelentése szerint a bolgárok Karabunárnál (Kelet-Rumélia) vereséget

szennedtek és nagy veszteséggel félóránnyira a bolgár területhez visszavonultak.

Musztafa pasa bevétele.**Szófia, október 19.**

A király a hadseregi fővezér kíséretében automobilon Hermanli és Belina határvárosokig mentek és onnan távesöveken nézték a bolgár csapatok előnyomulását. Utközben több sebesült katonaszállítócsapattal találkoztak. A sebesülteket a király maga üdvözlölte. A csapatok véres ütközetet jeleztek. Musztafa pasa városa mellől.

Szófia, okt. 19.

A bolgár hadsereg Drinápoly felé vonult előre. A törököket utközben visszaverte. Majd Musztafa pasa városát támadták meg és azt heves ostrom után elfoglalták.

A montenegróiak győzelme.**Podgorica, okt. 18.**

Szahvim beyt, a ki Glavában volt és 2000 emberrel Berána felé indult, utközben a montenegróiak megtámadták. A montenegrói csapatok a törököket törbe csalták és itt az egész sereget megsemmisítették. A beyt és 280 emberét elfogták.

A szerbek vereségei.**London, okt. 19.**

Hovás török falut a szerbek megszállották, ugyancsak Bojenovácot is. Innen kezdték meg a további előnyomulást.

Konstantinápoly, okt. 19.

A szerbek átlépték a határt, azonban oly heves támadást intéztek el-

lene a törökök, hogy a szerbek kénytelenek voltak visszavonulni.

Szaloniki, okt. 19.

A szerbek Podijevánál nagy vereséget szenvedtek a törököktől. Ugyancsak Preiloca mellett is csúfosan kikaptak a szerbek.

Vásárcsarnok a Nagypiac-téren.**A szakbizottság ülése.**

A vásárcsarnok létesítése kérdésében dr. Agoston Péter terjedelmes elaborátumot dolgozott ki, amelyet pár nap előtt ismertettünk.

Nagyvárad város lakás- és élelmezési szakbizottsága tegnap délután foglalkozott az elaborátummal s azt magáévá tette.

Gerő Ármin főkapitány mint elnök felmentette, hogy már a 90-es években szó volt a vásárcsarnok felépítéséről, de azután elaludt az ügy. Az élelmezési bizottság megalkakulása után újból felszínre került a dolog. A szépművészeti és közlekedési szakbizottság is szükségesnek tartja a vásárcsarnok építését. Az élelmezési bizottság dr. Agoston Pétert bizta meg az elaborátum elkészítésével, aki a megbízatásnak eleget is tett.

Dr. Agoston Péter előadta, hogy a vásárcsarnok célja, hogy szabályozólag lépjen be a városi intézmények közé az élelmiszerkereskedelem terén. Ő csak egy vásárcsarnokot vett fel az elaborátumába, de nincs ellene, ha több ily csarnokot állítanak is fel. A Szent László-tér körül bajos vásárcsarnokot létesíteni, mert a telek drága lenne. Ezért ott a Nagypiac-tér. Ismerteti az elaborátumot, majd kijelenti, hogy az a szerkekkel eladásra nem terjed ki, mert ez későbbi dolog. A vásárcsarnok helyéül legalábbis a Nagypiac-térnek Zöldfa- és Kapucinus-utca közötti része. Majd fejtegeti, Német- és Franciaország példaira hivatkozva, hogy egyszerűen kell a vásárcsarnokot építeni s ezért is alkalmasabb a Nagypiac-tér. A drága, diszes építkezés megdrágítaná az

dolni olyan félelmetes volt. Amint a hősök tragikuma csodálattal vegyes sajnálatot kelt bennünk, azonképen én is elámultam az én Anikómon és siratni kezdtem őt. Különös-kép csodálatos a keresztelese.

Csikorgó januári hidegben vitték bennünket keresztelni. Egy napon születünk a világnak is, az Úr országának is. A hosszú kocsiuton farkasordítás volt a kíséret. Szüleink szeméből könyvet sajtolt a csipős, szembevágó északi szél, a velőkbe ható fájdalmas hideg. Amíg a templomban folyt a szertartás, én éles sikongással, ő csengő kacagással mulattattuk a népet. Amaz természetes volt, emez figyelmet keltő. Bizony, meséli az öreg, mindenki az Anikót figyelte, mindenki rá gondolt és pokoli rosszat gondolt. Az Úr eme ékes virágát a gúnyolódás, a tagadás szelleme elrabolta. De mikor a vízzel való leöntés után megtörve a cseppeken, mintegy szívárványzott ártatlan édes tekintete, mikor mosolygó arcának nyugodt boldogságát látták, mikor még csengőben csendült kacagása: mindnyájan megengesztelődtek és megszerették azt a pici leányfőt.

Évek múltán haladtunk a korbán. Mert hogy az idő áll s mi megyünk benne; ki csendes poroszkálással, ki meg rohanó vágatással. Innen van, hogy egy azon évközben ez jobban öregszik, mint amaz; nyilvánvalóan mert az egyik lassúbb, a másik sietősebb tempóval halad az időben. S amint befordultunk a tizennyoleadik évbe, akkor történt az, ami miatt most már emlékezünk az Anikóra.

Előbb lefestem őt, amint utóljára láttam, s amint ma is gyakorta elképzelem, ha hamvas leányarcot látok. Rózsapiros arcán árnyat

még sosem vetett a bánat. Azurkék, nagy szemén által tiszta, nemes leányszívbe láttak. Selymes arany haja susogott mint virágos kertben a csendes esti szél; pici piros ajka dalolt, mint csillagos éjjel a boldog csalóány! S a ki sietős dolog mellett látta, vagy hogy miként merült el csendes templomban édes imába, annak régi bohó — de nagy igazsága — tündérmesék áldott szívü, serénykezü királylányi jutottak eszébe; annak hite támadt az ég angyalaiban.

Amaz emlékezetes dolog, szomorú napján születésnapot ültünk. Minden évben megtettük ezt, mert bizony szükséges és hasznosnak való, hogy az egymást szeretők az ő lelkük kisugárzásában egyszer-egyszer megfürdjenek, felüdüljenek s azután bizonyos melengető érzéssel röhassák tovább a robotot. Délután volt még, de már sötétedett. Hisz téli napokon hamar alkonyul. Igen, e hideg életben hamar alkonyul... Egyszerű, kis szobában négyen ültünk: édesanyám, Anikó atyja, Anikó és én. Régi óra csendesen számolgatta a múló perceket, vidám tüzhelyen piros lángok bohó nótákat duruzsoltak. A két öreg külön; én Anikóval beszélgettem. Vártuk háziünnepünkre az Ő vőlegényét. Barátaival fog eljönni. Megígérte.

Künn csendesen havazott s néha szél rázta meg az ablakokat. Mi puha kanapén egy ablak mélyedésben ültünk édes boldogsággal. A nehéz illatú, sárga tearózsával szokott megtörténni, hogy fenéig őríti a boldogság kelyhét — s ilyenkor mámorosan borúl oltalmazójára, aki a vészek ellen áll mellette és nagy boldogságának egy felét átadja neki, úgy hogy ilyenkor a száraz fa is teljes virágokat nyit, vagy legalább is így

látszik az a lehajló rózsafőktől. Az a lány — ékes rózsaa — hasonlóképen megosztotta vélem az ő nagy boldogságát, amint ott a kanapén magáról, jövődjéről beszélgetett. Ahogy festette, kiszínezte e bús földi életet, ahogy elesacsogott elérendő nagy örömről, ahogy szövögette színes ábrándjait bizony szakasztott mása volt valami illattól terhes, teli tearózsának. Az ő nagy szerelméhez hasonlatos férfi-szeretettel szerettem meg kedvesének deli természetét, tüzesfényü szemét, szikla jellemét. S mindaketten mélyázó szemekkel néztünk a homályba, mikor azt mondta, hogy ő nagy boldogságában talán még sirni is fog...

Várakozásunk alatt pedig mulott az idő. S vendégeink nem jöttek. Lehetetlen elfelejtenem azt az utolsó órát, amit így töltöttünk. A két öreg csendes nyugodtsággal mondogatta: ne izgassuk magunkat. Téli időben könnyen elmaradhatnak itt vagy amott. Ami késik, nem mulik. Attól pedig egyáltalában nem kell tartani, hogy valami baj van; őt fiatal erős férfival nem könnyen esik az meg. Különben Isten kezében vagyunk. Az Anikó lelkét pedig az képzelheti el, aki már látott avart égni. Miként a futó láng kap bele ez vagy amaz csomóba; itt lobog, ott elhamvad; erre még semmi, arra már pusztulás, szakasztott így volt az ő lelke a veszedelmekkel. Itt-ott gyűlalt ki, megnyugodott, kétségbeesett s végre az egész lényét leirhatatlan izgalomba hozta.

Már hogy könnyü ruhában akart kirohanni a sötétbe, a fagyba, mikor koeant az ablak, nyílt az ajtó s halálos komolysággal, könnyes szemmel belépett négy férfi. Akiket vártunk. A kezükben hozták az

élelmiszereket. Szükségesnek tartja azonban, hogy egy szerv legyen, amely irányítsa a közvetítő kereskedelmet, s a nagy tömegeket a helyszínen szerezzék be. Ezért legjobb volna a hatósági közvetítés, mert másként nem vagyunk urai a piacnak. Hatósági közvetítés mellett ha nem is olcsóbb, de jobb élelmiszert kap a közönség. Nagy tömeg behozatalánál tarifa kedvezményeket kellene biztosítani. A részleteket most ne tárgyalják.

Nem kell vásárcsarnok.

Székely Sándor azt látja, hogy a bizottság a vásárcsarnok mellett van. Kijelenti, hogy most Nagy-Váradon a vásárcsarnok felépítését elodázhatalannak nem tartja. Az eladottakból nem szerzett meggyőződést, hogy közegészségi és az olcsóság szempontjából szükség lenne a vásárcsarnokra. Sőt drágább lenne az élelmiszer, mert magasabb helypénzt kell az eladónak fizetni, mint most a piacon. Az ellenőrzést a piacon is lehet teljesíteni. Az élelmiszert olcsóbbá tenni, csak szövetkezés útján lehet, vagy ha azt hatósági uton szerezzük be s áruljuk, mint pl. Budapesten, ahol kenyert, húst stb. szereznek be s 24 helyen árúsítják. A vásárcsarnok úgy is csak detail-eladásra szolgál s a szekerek tovább is a piacon árulnak. A piacra beözönlő árut mind úgy sem lehet a vásárcsarnokban eladni. A józan politika az, hogy nem luxusra, hanem arra költünk, amire szükség van. Nagyváradnak igen sok sürgősebb szüksége van; nincs elég iskolánk, hatósági orvosunk, a közelet rossz. A vásárcsarnok építése adóemelést fog igényelni. Mivel nem tartja időszerűnek a vásárcsarnok létesítését, azt nem szavazza meg.

Dr Moskovits József véleménye szerint a vásárcsarnok a közéletet javítja, mert a cikkek ellenőrzés alatt állanak s hiszi, hogy a vásárcsarnokban, hatósági közvetítés mellett, az élelmiszerek olcsóbbak is lesznek. Az összes eladást azonban a város nem teljesíti.

Annus-jegyesét. Vadorzók eltévedt golyója ölte meg.

Ember azt nem tudja elmondani, elképzelni: mi történt azután. Az a boldogságtól mámoros leány meredt, karikázó szemmel értelmetlenül bámult a holtra. Azután mellé állott, összerogyott. De könny vagy jajszó nem kisebbítette fájdalmát. Láttam: a holt vértelen arcát végigsimította, reszkető kézzel mellét átölelte, szederjes ajkát megcsókolta.

Hanem az a csók vérfagyasztó, lélekölő volt! . . . Rémeset sikoltott s mint akit valami szörny támad meg, úgy szökken, menekült a holt mellől. Oltalmat akart keresni nálam s arcán halálfélelemmel belém kapaszkodott. Félve, remegve leskelődött a halottra, mintha várná, hogy onnan fog ráugrani valami szörnyű, valami ölé halál. Akkor, tudom, sirni, zokogni, könyörögni akart és torzult ajkától tébolyodott kacagás vihogott fel. . .

Nevetett, mert nem tudott sirni! . . .
Óh bizony kemény küzdelem az élet: patakban omló könnyek örök buzogása. . .
Csoór Lajos.

heti, mert a közvetítő kereskedelem azt jobban és olcsóbban tudja beszerezni. Hatósági ellátásnak csak kartell esetén van helye. Viszont tud helyet, pl. Grácot, ahol vásárcsarnok nélkül is olcsó az élelmiszer. Ezután kifejti, hogy a város szétterült voltánál fogva egy vásárcsarnok nem lesz elég. A hely megválasztása nem ennek a bizottságnak a dolga, hanem a közlekedési szakbizottságé, ezért a helyre nézve nem foglal állást, csak azt mondja ki most a bizottság, hogy sürgősen kívánják a vásárcsarnok létesítését, mert a mai állapot türehetetlen. Azt se mondják ki, hogy csak egy vásárcsarnok legyen.

Weisz Lajos azzal kezdi beszédét, hogy a vásárcsarnok szükségét letagadni nem lehet; úgy is sok idő telik el, míg azt felépíti a város. A helyre nézve is szükséges, hogy a bizottság véleményét mondjon. Irányítást kell adni, hogy hol lenne a leghelyesebb. A Nagypiac-téren a városi vasut teher állomása is ott van, ez nagy előny.

Dr Mayer László a mai állapotot közegészségi szempontból perhorreszkálja s ez irányban már régen beterjesztette véleményét. A vásárcsarnok eszméjét közegészségi szempontból üdvözli. A mostani élelmiszer árusítás közegészségi szempontból veszélyes. A helyre nézve a Nagypiac-teret helyesli; a Szent László-téren sétátér kell.

Sas Ede két szempontból bírálja a kérdést. Olcsóbb lesz az élelmi cikk a vásárcsarnokban s egészségesebb is lesz az állapot, ha jól csinálják a dolgot. Módot kell találni, hogy fokozzák a behozatalt. Indítványozza, hogy erre keressük a módokat. A decentralizáció későbbi kérdés. A helyre nézve elfogadja a Nagypiac-teret.

Dr Dóri Ferenc üdvözli az eszmét, mert fontos, hogy az élelmiszer tiszta legyen. A Nagypiac-tér oly helyén építsék fel a vásárcsarnokot, hogy az később még kibővíthető legyen.

Köszeghy József az elhelyezésről szól. Más megoldás nincs, mint a Nagypiac-térre építeni, hogy melyik részen, az részletkérdés.

Székely Sándor újabb érveket hoz fel véleménye mellett.

Weisz Lajos indítványozza, hogy Ágoston Péternek szavazzanak köszönetet elabratumért.

A bizottság ezután kimondta, hogy dr Ágoston elaboratumát magáévá teszi s ez alapon tesz előterjesztést a tanácshoz. Dr Ágoston Péternek pedig köszönetet szavaztak.

Az Alkotmányt
megveheti naponta, vagy előfizetheti, ugyazintén az „Élet“, „Nagyasszonyunk“, „Zászlónk“ és „Kis Pajtás“-t a Hegedüs Hirlapirodában Rákóczi-ut 5. — Telefon 1301.

RENDŐRKUTYÁK

a nagyváradai rendőrség szolgálatában.

Szenzációs ujitással foglalkoznak most a rendőrségen. Az ujtás még csak érdekes terv alakjában van meg, de remélhetőleg rövid időn belül meg is fogják valósítani. Nevezetesen arról van szó, hogy a nagyváradai nyomozó rendőrség mellé beszereznek a jövő évre hat kitűnően kitanított rendőrkutyát, amelyeknek segítségével talán egy kicsit több eredményt tudnának elérni.

Mert tény, hogy sok esetben a rendőrség tisztán jó szimatérzékére van utalva. S mivel ez legtöbbször hiányzik, nagyon okosan teszi a rendőrség, hogy kiegészíti magát egy ebosztállyal.

Azonban föltétlen szükség is van ilyen kutyákra, mert Nagyváradnak már egész jócsengésű neve van a nemzetközi apachvilágban is. Ide gravitál minden üldözött csavargó, itt talál nyugodt pihenőt az átutazó zsebmetsző; a külvárosok hemzsegek éjnek idején a gyanus alakoktól s aki néha letéved ezekre az örökké sáros, rothadt levegőjű putrik közé, az nem egyszer hallhat zavaros tivornyát, részeg tobzódást, a piros ablaku pincelakásokban.

S ahova a rendőr már nem mehet be, ahol már a váradai detektívek ambíciója diszkrétan megáll: a rendőrkutyák oda is be fogják ütni az orrukat és nyomra vezetnek. Csak aztán legyen, aki kövesse őket. Megbecsülhetetlen szolgálatot tesznek a nyomzásban a rendőrségnek s ha a főkapitány igazán ambicionálja, hogy jó bűnügyi osztálya legyen, akkor sietni fog ennek a tervnek a megvalósításával.

Ezzel a tervvel már a nyári választások óta foglalkozik Egely Lajos bűnügyi kapitány s egyelőre tisztán magánpasszióból, teljesen a maga költségén és pénzén hozat egy rendőrkutyát. Sokáig kereste a megfelelő telepet, ahonnan a rendelést eszközölthetné. Legalkalmasabbnak találta a prágai Fuschéle Hundepark-ot.

Ez a prágai telep elismert névvel rendelkezik az egész világon. Csak olyan kutyákat tart, amelyeknek elődjai már rendőri szolgálatban állottak s így már vérükben van a nyomozás. Emellett valamennyi ki van tanítva. Igaz, hogy egy-egy kutya belekerül 200—600 koronába. De még így sem drága.

A faj, amelyből a váradai rendelést szállítanak porosz lenne. Ezeknek sokkal finomabb a szaglási érzékük, mint a foxterriennek. Óriási előnyük az, hogy nem olyan vérmesek, mint a többi rendőrkutyák; ami különben nem is csoda, hiszen németek! . . .

A kutya állandóan fönt lenne a rendőrségen s mindig vele menne a kapitánnyal. Nem kíván semmiféle különösebb bánásmódot.

S igen érdekes momentum, hogy ame-

MEGNYILT az Első nagyváradai grafikai műintézet és fényképészet
Teleky-utca 35. szám.

Művészi kivitelben készít cinkografiai, autotypiai
kliséket és fényképeket a legjutányosabb árak mellett.

Ilyik városban ilyen rendőr-kutyák vannak, azok gyönyörű fegyelmet tartanak a kószáló kutyák fölött. Nem kell sintér, sem rendőr. A kitanított kutya vagy a rendőrségre, vagy pedig haza hajszoja a kóbor ebet.

A Kereskedelmi Bank váltócsalói a bíróság előtt.

Ryhliczky Zoltán és Bauer Lajos.

Élénk emlékezetében van még mindenkinek az a hatalmas és szenzációs váltócsalás, amelyet még a múlt év végén Budapesten a Kereskedelmi Bank kárára követtek el. Ryhliczky Zoltán, a bank tisztviselője és Bauer (Bajor) Lajos pénzügynök együttesen követtek el a csalást és egy előkelő budapesti cég nevének a hamisításával mintegy 280,000 korona pénzüsszeget vettek fel a banktól váltóra. A lejáratkor azután természetesen kiderült az óriási csalás.

A rendőrség erélyes nyomozást indított az ügyben, de sokáig nem akadtak semmi nyomra. Ryhliczky Zoltán a bank tisztviselője, akire később gyanakodni kezdtek, öngyilkosságot követett el, de nem halt meg. A szenzációs öngyilkosság részletei még élénk emlékezetében vannak a közönségnek. Ezután csakhamar kiderült, hogy Ryhliczky volt az egyik tettes és Bauer (Bajor) Lajos a másik, akinek sikerült kiszökni Amerikába. Ott azonban elfogták, letartóztatták és hazahozták. A harmadik vádlott Bauer Endre siklósi vendéglős, aki 10,000 koronát kapott a pénzből és aki bünpártolás gyanúja miatt áll a bíróság előtt.

A szenzációs ügy tárgyalását tegnap kezdte meg a budapesti királyi törvényszék dr. Balogh György kúriai bíró elnöklésével. A vádat Pátos Hugó kir. ügyész képviseli, Ryhliczkyt dr. Bródy Ernő, Bauer Lajost dr. Vázsonyi Vilmos és Bauer Endrét dr. Dégy Géza ügyvédek védik.

Az általános kérdések és a személyazonosság megállapítása után áttérnek Ryhliczky Zoltán kihallgatására, akit a vádirat, éppugy mint Bauert 9 rendbeli közokirat-hamisítással és csalással vádol.

Az elnök kérdésére kijelenti, hogy bünszónak érzi magát, azután elmondja a hamisítás történetét. Bauer vette rá a tett elkövetésére, akivel megállapodott, hogy az Ohrenstein és Kappel-cég nevében fogják a 9 váltót benyújtani, erről a cégről tudta, hogy a banknál 300,000 korona hitele van. A bankkal ő beszélt telefonon és megállapodott az összeg felvételében. A bélyegzőket Bauer szerezte be, ő töltötte ki a váltó szövegét, míg az aláírásokat és a cégbélyegzést Ryhliczky készítette. Bauer vette fel a pénzt a bankban, amelyen azután megosztottak. Neki 139,000 korona jutott, amelyből 130,000 koronát két könyvre betett a takarékbába. Mikor erős volt a gyanu már

főbebotte magát. Harmadik társuk nem volt.

Azután Bauer (Bajor) Lajos kihallgatása következett. Az elnök megállapítja, hogy Bauer büntetve volt csalásért és lopásért 3 és 4 hónapra.

Bauer azt állítja, hogy Ryhliczky volt az értelmi szerző. Azt állítja, hogy volt még egy harmadik társuk is, Salgó Steiner Ferenc. Elmondja ezután a pénz felvételét és hogy hova fordította a rájutott összeget. Majd pedig elmondja az Amerikába szökését és az elfogatást.

Bauer Lajos kihallgatása után szembesítik a két vádlottat. Ryhliczky megmarad vallomása mellett, kijelenti, hogy Bauer volt az értelmi szerző és hogy ők ketten követték el a tettet, harmadik társuk nem volt. Viszont Bauer a szembesítéskor is azt állítja, hogy Ryhliczky volt az értelmi szerző és hogy volt még egy aktív társuk, Salgó.

A tanukihallgatások után 8 órakor a perbeszédre került a sor.

Megvert tanító.

Pár hónappal ezelőtt megirtuk, hogy a szombatsági iskola termében a tanító Bacsó Sándor a tanulók szeme láttára öngyilkossági kísérletet követett el. A tanítót súlyos sérülésével beszállították a biharmegyei kórházba, ahol pár hónapig gyógykezelték, míg végre gyógyultan eltávozhatott a kórházból. A tanító Szombatságra ment vissza és elfoglalta tanítói helyét.

A felizgatott kedélyek a tanító visszamenetelekor már teljesen lecsillapultak. Mindenki azt hitte, hogy feledve lesz minden és az iskolában is helyre áll a béke. Hogy ez nem következett be, bizonyítja az a kínos botrány, melynek színhelye ismét az iskola volt.

A botrány a régi szerelmi ügyre vezethető vissza. Azóta ugyanis úgy a tanító, mint a tanítónő állandóan ellenséges lábon állottak egymással. A tanító Bacsó Sándor kereste az alkalmat, hogy megbosszulhassa magát Kozma Aurora tanítónőn. Az alkalom elég sokáig késett, míg tegnap elérkezettnek látta a tanító.

Kozma Aurora ugyanis Magyarésékére utazott, hogy ott mulaszthatatlan ügyeket intézzen el. Mivel pedig nem akarta, hogy a tanulók felügyelet nélkül maradjanak az iskolában, megkererte édes anyját Kozma Pálnét, hogy távollétében a tanteremben tartózkodjék és felügyeljen a gyermekekre.

Réggel 8 óra után Kozmáné meg is jelent az iskolában és megkezdte a felügyeletet. Pár perc múlva azonban nagy robajjal felesapódott a tanterem ajtaja és azon Bacsó Sándor tanító rontott be. A tanítónak furesa fogalmi lehetnek a lovagiaságról és udvariasságról, mert brutális módon neki rontott az idős nőnek és a szó szoros értelmében dulakodás közben kidobta a tanteremből.

A brutális módon megsértett nő egyenesen férjéhez ment panaszra. Kozma András az eset után roppant haragra lobbant nyomban a tanítóhoz sietett, hogy kérdőre vonja. Az iskolában már ekkor vége volt a tanításnak, a tanító pedig lakásán tartózkodott. Kozma haragjában megfélekedett a

magánlak sérthetlenségéről, bement a lakásba és ott kérdőre vonta a tanítót.

A kérdőrevonás nem mehetett valami csendesesen, mert mikor Kozma eltávozott Bacsónak mind két arca úgy fel volt dagadva, hogy alig lehetett ráismerni. A tanító le sem tagadhatta a történetet, csakhamar hire futott a dolognak nem csak a faluban, de az egész vidéken.

A közönség nagy felháborodással tárgyalja az esetet és kíváncsian várja, hogy mi fog történni a dologban, mert az iskolát tovább is botrányok helyének nem lehet kitenni.

A tanító Kozma Pál malomtulajdonos ellen magánlaksértés és testisértés miatt feljelentést is tett a magyaréséki járásbírószágon.

HUMOR.

*

VASÁRNAPI VADÁSZAT.

Budafoki Weisz udvari tanácsos (és szállító) vadászni megy s találkozik egy szegény emberrel, a ki elébe áll s levett kalappal alázatosan várni látszik valamit.

— Mit akar, barátom?

— Én vagyok az a hajtó, a kit a legutóbbi vadászaton el tetszett találni.

— Hja, igen, igen... de hiszen azért kapott maga kártérítést!

— Igenis, kezit csókolom, de úgy látom, megint vadászni tetszik, gondoltam, hátha kaphatnék egy kis előleget...

*

HITTANÓRA BUDAPESTEN.

A hittanár: Gyermekeim, ne mondjátok soha, hogy nem lát senki, nem fogja megtudni senki... Van valaki, a ki mindent tud, mindent lát, mindent hall...

Laci: A házmester, ugy-e?

*

NAGY SZERELEM.

Irma: Kedves vőlegényem, eddig maga azt hitte, hogy mi gazdagok vagyunk. Most, mikor látom, mennyire szeret, bevallom őszintén, hogy nekem bizony hozományom nincs.

Ernő (némi gondolkodás után): De hát akkor hogy tudott az én legszentebb érzelmeimmel ilyen játékot űzni?!

*

JÓ BARÁTNŐK.

— Utálom azt a Ferit! Utálom! Örülnek, ha valami rettenetes szerencsétlenség érné!

— Semmi sem könnyebb annál.

— Hogyan! Te tudnád...

— Vétesd el magadat vele feleségül.

*

AZ ELLENSÉGESKEDÉS KEZDETE.

A leendő vő és az anyósjelölt (veszedelmes nyelvű dáma) beszélgetnek.

— Tehát önnek, kedves Dezső, eltökélt szándéka, hogy a vőmmé lesz?

— Hát bizony bevallom, ehhez éppen nem ragaszkodom valami különös módon — de mit tegyek, ha csak ez az egy lehetőség van, hogy a kedves leányát feleségül vehessem...

Nagyvárad

Tisztviselők Fogyasztási Szövetkezete

fűszer-, csemege-bor és gyarmatárukban

Telefon 769. sz.

legolcsóbb bevásárlási forrás.

Telefon 769. sz.

Rákóczi-ut. 9. szám alatt a Széchenyi szálloda mellett

Egy és más a montenegrói Nogiról.

Vitéz Vuketics Milutin generális.

Olvasóinkat bizonyára érdekelni fogja, hogy a most nagyot akaró Montenegró egyik vezető emberét milyen szálak fűzik mihozzánk s azért az alábbiakat érdekesnek tartjuk közölni.

Vuketics Milutin jelenleg vitéz tábornoka a hős cernagorcoknak 22 esztendőskorában boldogult emlékü Rudolf trónörökösünk jóvoltából a mi hadseregünkhöz került mint közlegény. Atyafiságban van Nikitával, az újdonsült balkáni királylyal s ennek köszönhetette, hogy egykori trónörökösünk arra a meglehetősen háládatlan feladatra vállalkozott, hogy ebből a cernogorecfából vaskarikát faragjon. Szerette volna egyenesen valamely közös hadseregbeli hadapródiskolába bejutatni, de Milutin hősünk a szerb „ABC” tudományán felül még nem igen jutott, úgy, hogy trónörökösünk szükségesnek tartotta előkészítő tanfolyam gyanánt német szóra a tiszta német ajku akkori 3. vadász-zászlóaljhoz besoroztatni. De az egy esztendei kurzus sem csinált Milutinból pángermánt, maradt ő továbbra is következetes szerb kecskepásztornak.

1886-ban mégis azon az alapon, hogy külföldi, felvették a bécsi cs. és kir. hadapródiskolába s a mit a jó Isten megtagadott tehetség dolgában, kipótolta azt Milutin barátunk páratlan szorgalommal, egész elismerésre méltó figyelemmel, odaadó kitartással, úgy, hogy ennél kisebb fáradsággal elsajátíthatta volna a 40000 jelényű kínai nyelvet, vagy megtanulhatott volna akár arabul is.

Négy esztendei gyötrődés után végre az elé az alternatíva elé állították az iskola elvégzése előtt álló Vuketicsot, hogy hazamegy-e Montenegróba mint kinevezett cs. és kir. osztrák-magyar hadnagy, vagy pedig megmarad hadseregünk kötelékében — káplárnak. — És Milutin többre becsülte a hadseregbeli káplárságot, mint az extraterritoriális hadnagyságot. De a hazai járácok (kecské) csak hazzesalogatták s ime nem hiába, mert az azóta lefolyt 2 decennium alatt felvitte otthon a vezérlő tábornokságig. Nálunk is lett volna már belőle azóta — őrmester.

Hadd álljon még itt a fentiek füzéreül egy-két intimitás Vuketics Milutinak a hadseregünknél töltött 5 esztendejéből. Ismerős a derék generális ma is nálunk. Nagyváradon is vannak tiszték, a kik szolgáltak vele s a kik most is megemlékeznek róla — vidám kacagások között.

Megtörtént Milutinval is, a mi annyi más civilvel meg hadfival egyaránt megszokott történni, hogy egyszer — megbetegedett. A rapportnál kérde aztán tőle a század parancsnoka:

— Aber lieber Milutin, wo haben Sie sich diese Krankheit versaft? (De kedves Milutin, hol szerezte ezt a betegséget?)

Milutin ötölt-hatolt, nem akarta bevallani, hogy biz ő egész éjjel lumpolt s most

azt sem tudta, fiu-e vagy leány, végre talált egy pompás kibúvót:

— Herr Hauptmann melde gehorsamst bei Mayer sein Bleistift. (Százados úrnak jelentem alásan, Mayernél övé ceruza!) — vágta ki a hős exkuzációt pompás német-séggel a mi Milutinunk. Tudni kell, hogy Mayer nevű kadettársának a ceruzáját igenis használta, de a használat illetően következményeiről az ezredorvos mit sem tudott.

De nem hiába ivadéka a romantikus hajlamu délszlávságnak Vuketics tábornok urunk, kötelességszerűleg heves tisztelője volt a szép nemnek is. Német lexikális ismeretei azonban nem képesítették többre, mint arra a stereotíp egy szócskára, hogy „Jawohl.” Érezhette Milutin barátunk, hogy ez az egy szó — kivált unos-untalan ismételve — mulattatásra vajmi kevés s ezért egyszer hősi nekiruccanással egész mondattá kerekítette ki udvarlását, mondván: „Jawohl Herr Frailain.”

No de azért nem irigyeljük hős Vuketics babérait, várfoglalásait, (értsd meg magyarul, hogy az elfoglalt várak nagyzási hóbortjukban is csak legfeljebb olyanok, mint a mi puskaporos magazinunk) csak minket ne bántson.

POPESCU AURÉLT visszahelyezik állásába.

A Tiszántul annak idején elsőnek közölte a miklóirtási rémes éjszaka eseményeit. Ugyancsak elsőnek közölte a vizsgálat további menetét, többek között azt is, hogy a súlyos vádakkal Popescu Aurél körjegyzőt gyanúsítják, akit a gyanuokok alapján le is tartóztattak. 1909-ben történt az eset, azóta állandóan folyt az eljárás. Előbb a büntügyi eljárást járatták le a körjegyző ellen.

Ezek folyamán a jegyző ellen nem tudták bebizonyítani a vádak valóságát és a bíróságok felmentették. Ezután a megye folytatta a fegyelmi vizsgálatot. A fegyelmi során azonban csak olyan természetű dolgok merültek fel, melyek nem provokáltak a legsúlyosabb büntetést. Az alispán a körjegyzőt 500 korona pénzbüntetésre ítélte és egyidejűleg elrendelte az állásába való visszahelyezést is.

A Tiszántul ismertette akkor az alispán méltányos döntését.

A döntés ellen azonban a körjegyző ellenségei felebbezést adtak be és újabb vádakat hoztak fel ellene. A felebbezés folytán a körjegyző visszahelyezése ismét halasztást szenvedett. Az ügy most a fegyelmi választmány elé került. Már ki is volt tűzve a választmányi ülés, mikor a felebbezők újabb beadványt nyújtottak be a megyéhez.

Az újabb beadványban a felebbezők megemlítik, hogy meggyőződtek róla, miszerint az említett vádak valótlanok, miért is a felebbezést visszavonták. A fegyelmi választmány ennek alapján az alispán ité-

letét jóváhagyta és azt jogerősnek mondta ki. A másodfoku határozattal végleg elintézetést nyert az oly rég huzódó szomorú ügy. Most már csak egy hivatalos aktus van még hátra, a körjegyzőnek állásába való visszahelyezése.

Az ítéletet megküldték a magyarszéki főszolgabíróknak, aki már intézkedett is, hogy Popescu minél előbb elfoglalja állását. Az írodát, melyből Popescu 1909 óta távol volt, e hó 24-én, csütörtökön fogja hivatalos formák között átadni Halász Elemér főszolgabíró.

Miklóirtáson mindenki reméli, hogy a község nyugalma ismét helyre fog állni s a hosszú kellemetlenségek özöne után a békés munka foglalja el helyét.

Megveszett pályaőr.

Az alispán figyelmébe.

A tenkei járásban Körözsímart községében háborzongató eset történt anélkül, hogy a hatóság eddig valamit tett volna annak megszüntetése iránt. Az eset ezelőtt három héttel kezdődött, amikor a körözsímarti 21-es számú őrház közelében egy veszett kutya megmarta Orbán Károly 28 éves családos pályamunkást. A veszett kutya akkor még két disznót is megmarta. A pályaőr, aki rokonaival együtt lakik nem tulajdonított különösebb jelentőséget a dolognak és egyáltalán nem tett jelentést róla.

Időközben azonban egyre jobban kezdett foglalkozni a veszett kutya harapásával és a napokban annyira jutott, hogy már nem volt képes magán uralkodni. Izgatottan tett-vett az őrház körül és állandóan azzal az eszmével foglalkozott, hogy ő meg fog veszni.

A szerencsétlen ember hozátartozói már félni kezdtek tőle és hogy a komolyabb következményeket elkerüljék Orbán Károlynak egy külön szobát rendeztek be, mely minden tekintetben el van különítve családjától. A vasuti vonalon több munkás dolgozik jelenleg, nehogy ezekben esetleg kárt tehessen Orbán, néhány kilométer távolságban dolgozik tőlük.

Szinte megdöbbentő az a könnyelműség, ahogy ezt az ügyet kezelik. Eddig senki sem törődött a szerencsétlen emberrel és senkinek sem jutott eszébe a marás rémes következménye. Csak tegnap, amikor már az egész környezet remegett Orbántól, jutott eszébe a szerencsétlen ember sógorának, hogy a hatóságnak tegyen róla jelentést.

Ekkor is csak a körösvosznak mondta el a dolgot és tanácsot kért, hogy mi tévők legyenek a gyógykezelésre vonatkozólag. A tenkei főszolgabíróhoz tegnap még nem tettek jelentést, tehát a beteg ember, akin bármelyik pillanatban kitörhet a legrettegesebb betegség, még mindig szabadon van és nem szállították fel a Pasteur-intézetbe.

Ha Fráter Emil főbíró urnak a sorok olvasásáig sem jelentették be a sablonos hivatalos uton az esetet, úgy most mi a mu-

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorba-josoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Igmándi

keserűvíz

Az elrontott gyomor 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzlethen.

lasztást elkövető eljárás helyett ez uton tesszük azt meg, mert nem csupán egy ember és családja életét látjuk veszélyeztetve, hanem azoknak a munkásoknak az életét is, akik azon a vonalon dolgoznak.

HIÉNA URRÁ hűvös idők járnak...

Végre hurokra került ön, kedves kabát- és esernyőhiéna ur, az elegáns smokkfiu aki a pincérnek koronás borralát ad, de a háziasszonya minden hónapban kilöki, mert nem tudja kifizetni azt a rongyos 30 korona lakáspénzt.

Hány ember átkozta önt, a nagy ismeretlent, amikor nem találta a kávéházi fogas ezüst karján szépen vasalt, fényes cilinderét, vagy csillogó fekete szőrű télikabátját. Hát mindezeket ön szokta elvinni kedves Hiéna ur. Hiszen önt fogcsikorgatva kereste tegnap este is egy becsületes családapa az egyik kávéházban. Valaki »tévedésből« elvitte a 160 koronás, részletfizetési kinok között kifizetett nagykabátját. Pedig ön már tegnap nem is volt itt, ugye Hiéna ur.

Ön most Kaposvárról ír egy ügyetlen és véglegesen diszkreditáló levelet a rendőrségnek. Tehát ön nem lophatott itt tegnap este...

De van még itt a maga fajtájából elég. Csak ezek a ragyogó, pakfon kávéházak félnek és szégyelnek botrányt csapni egy-egy eset után. Ebből a városból egyletlen önöket kiirtani, mert önök még nagyon előkelők, elegánsak, pénzesek és arroganciával fujják aranyozott fogaik közül a kék cigaretté füstjét.

Azonban már egy hurokra került. Kaposváron a rendőrség házkutatást tartott mészjő *Schwarz-Fekete* Gyulánál, a borotvált arcú ál-opera énekesnél és megtalálta gardrobjában az egyik előkelő állású nagyváradinak vadonat új télikabátját.

Az álművész hebegett, hápogott, monoklit rakott föl, próbált gentry módon föllépni és végül is töredelmesen bevallotta, hogy ő lopta el egy hideg őszi éjszakán ezt a kabátot Nagy-Váradon.

És akkor leült a kaposvári garszon lakásán a mahagóni íróasztalhoz és irt egy szégyenletes vallomást annak az urnak, aki itt Nagy-Váradon most örvend a kabátja viziontlátásának.

Schwarz-Fekete Gyula tipikus zsargonban, az effajta smokkok gyávaságával és szemtelen követelődésével fordult a meglöpött urhoz. Azt írja, hogy ne vegye rossz néven, hogy elvitte a kabátját Kaposvárra, mert őt a kényszerűség vitte erre.

— Kára önnek nincs — folytatja s én reám hűvös idők jártak. Lakásom sem volt már, pénzem kifogyott, hát legalább elegáns akartam lenni.

— Legyen önnek szive és ne indítsion ellenem eljárást. Engem tönkre tesz ezzel és önnek ez úgy sem elégtétel.

— Legyen szive és szabadítsion ki a rendőrség kőrmei közül.

Igy ír Schwarz ur, a hiéna. Persze szó sincs a kérése teljesítéséről. Erre gondolni sem szabad.

Ellenben a rendőrség legalább üres óráiban, amikor a rendőrtiszt urak fölényes göggel ülnek a márvány asztalok mellett, megtehetik azt a csekély-

séget, hogy figyeljék ezeket a modern kávéházi hiénákat.

S milyen zencációkat hozna egy-egy ilyen kávéházi razzia, amelyet csak úgy titokban, diszkrétan folytatnának le! Mennyi dltűnt cilinder, pincs, kabát és esernyő kerülne elő.

Most különösen igyázni kell. Hiéna urakra hideg idők járnak és az elveszett szezonbeli ruhadarabok száma napról napra nő.

WLADIMIR az orosz kém!

Az első pillanatban hihetetlenül cseng ez a szenzációs hír ugyebár? ... Wladimir, ez a borotvált fejű, örökké mosolygó bohém pilóta, aki primadonnája volt a kettős repülőnapnak... Nem! ez lehetetlen.

Pedig a legkomolyabb fórum állásfoglalása bizonyítja ezt a legzordabb, a legridegebb hangon.

Hét peccéses titok ez, de már szárnyra kapta a kósza beszéd, már suttognak róla a kávéházi márványok felett, esetleg holnap már jelentkezik ez is, az is, hogy ilyen és ilyen gyanus körülményeket vett észre.

Ma még csak katonák kezei között van némi pozitívum, mert valószínű, hogy ezek a higgadt, meggondolt emberek nem beszélnek a levegőbe. Tény az, hogy tegnap titkos parancs érkezett a temesvári hadtestparancsnokságtól a nagyváradnak hadkiegészítő parancsnoksághoz. A parancs utasítja a katonai hatóságot, hogy

mivel Wladimir Kuslakov orosz alattvaló ellen nyomós okok szólnak arra vonatkozólag, hogy ő Oroszországnak Magyarország hadi erejéről s katonai intézményeiről részletes tudósításokat küld, ennél fogva kötelességévé teszi a katonai hatóságnak, hogy ha Wladimir Kuslakov ezután bármikor megfordul Nagy-Váradon, a polgári hatóságokkal együtt vegyék a legszigorubb megfigyelés alá.

Eddig a katonai parancs. Mi, akik majd egy hónapig érintkeztünk a szimpatikus orosz pilótával, egyáltalán nem tartjuk lehetségesnek azt a körülményt, hogy Wladimir mester ilyen veszedelmes és vakmerő szerepre vállalkozott volna. Éppen ma röptül Lányi hadnagygyal Debrecenben s képzeljük meglepetését, amikor olvasni fogja hiradásunkat.

Kiváncsian várjuk az ügy kibontakozását s első sorban persze, a pilóta nyilatkozatát.

A pápai népgyűlés. A holnap tartandó pápai népgyűlésen a vas megyei polgárság nagy tüntetést fog rendezni a kormány ellen. A népgyűlésen gróf *Eszterházy* Pál elnököl és *Andrássy* tart nagyobb beszédet. A népgyűlésre leutazik a volt alkotmánypárt több tagja, továbbá igen sok függetlenségi politikus.

..HIREK..

Ünnepély az ujjvárosi római kath. elemi iskolában.

Lélekemelő ünnepség keretében mutatta ki szeretetét az ujjvárosi róm. kath. elemi fiu iskola tantestülete és tanuló ifjúsága igazgatójuk dr *Vucskics* Gyula tb. kanonok, esperesplébános iránt 25 éves áldozásága évfordulója alkalmából. Az ünnepély az iskola egyik termében folyt le. A növendékek lelkesen, szívből fakadó érzelmekkel üdvözlő dalt adtak elő, mely után P. *Hencz* Aurél kapr. házfőnök, hitoktató, a tantestület nevében ékesszólással köszöntötte a jubilánst.

Lelkes szavakkal méltatta úgy a lelkipásztori és iskolaigazgatói, mint társadalmi működését s további működésére is a Mindehható áldását kérte.

Szotter Ferenc IV. o. és *Piacsek* István III. o. tanulók csinos beszédben köszöntötték az iskolás növendékek nevében s kérték, tartsa meg őket szeretetében továbbra is.

Dr *Vucskics* Gyula tb. kanonok, esperesplébános, iskolaigazgató meghatott beszédben válaszolt az elhangzott üdvözlésekre. Megköszönte azt a szeretetet, melynek jegyében az ünnepély lefolyt s vissza emlékezett arra az időre, midőn 40 évvel ezelőtt ő is ez iskola falai között, mint növendék, a családi nevelés mellett első kiképzését nyerte. Nemcsak mint iskolaigazgató, de a gyermekkori emlékek folytán mindig szeretettel gondol ez iskolára és a tantestület minden tagjaira...

A növendékek éneke zárta be a szépen sikerült ünnepélyt.

*** A Kongrua-tanács ülése.** A Magyar Kurir jelenti: Az Országos Katolikus Kongrua-Tanács *Zichy* János gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter személyes elnökletével október hó 26-án, szombaton ülést tart.

*** Választás a városnál.** Nagyvárad város törvényhatóságának novemberi közgyűlésén ismét választás lesz. A *Rácz* Endre I. oszt. alkapitányra és bejelentési hivatali főnökké történt kinevezése folytán megüresedett II. oszt. alkapitányi állást töltik be választás útján. A pályázatot most irták ki, november 9-iki határidővel. A pályázati kérvények *Hlatky* Endre főispánhoz nyújtandók be.

*** A gyáriparosok szövetségének közgyűlése.** A városháza diszterme érdekes összejevetel színhelye lesz ma vasárnap. A magyar gyáriparosok orsz. szövetségének nagyváradnak fiókja diszkozgyűlést tart, amelynek keretében az ország legkiválóbb közgazdasági szakférfiainak egyike, dr *Hegedüs* Lóránt orsz. képviselő, a szövetség alelnöke tart nagyértékű előadást

Üzlet áthelyezés!

Tisztelettel értesitem a nagyrabecsült rendelőimet, hogy asztalos műhelyemet

➔ **Rimanóczy-utca 12. szám alá** ➔

helyeztem át. Megköszönve az eddigi szives pártfogásokat, kérem azt a jövőben is fentartani. Szolid és jó munkáért jótállok. Mély tisztelettel maradok

Pál Sándor,

asztalos mester.

„A magyar gyáripár filozófiája“ címen. A közgyűlésen a kereskedelmi miniszter is képviselteti magát. Előzetesen Szűry Dénes miniszteri tanácsost küldte ki a miniszter képviselőjében, azonban tegnap táviratban értesítette dr. Beöthy László miniszter dr. Moskovits József kamarai elnököt, mint a szövetség helyi fiókjának elnökét, hogy Szűry miniszteri tanács gyengélkedése folytán Edvi-Ilés Aladár miniszteri osztálytanácsos jön le a miniszter képviselőjében a közgyűlésre, amelyen dr. Graetz Gusztáv orsz. képviselő, orsz. szövetség ügyvezető igazgatója is jelen lesz. Dr. Hegedűs Loránt előadása bizonyára ezuttal is magas színvonalon, alapos tudással tárgyalja a kérdést. Az ünnepélyes közgyűlés ma, október 20-án délelőtt 11 órakor kezdődik a városháza dísztermében. Délben társasbéd lesz a Pannoniában.

*** Gróf Stubenberg József adománya.** Székelyhidi tudósítónk jelenti, hogy gróf Stubenberg József és neje a tüdővészések gyámolítására a Tüdővész ellen védekező egyesületnek 2500 koronát, a keresztény sajtó támogatására pedig 200 koronát adományoztak.

*** Miniszteri kiküldött a városi tejcsernokokhoz.** A közéletmezés terén Nagyvárad városa nagy lépéssel megy előre a városi tejközpont felállítását által. Jóllehet, hogy a közönség eddig is el volt látva a szükséges tejjel, de a vigan tenyésző élelmiszer hamisítások között semmit sem hamisítottak és hamisítanak annyira, mint éppen a legszükségesebb élelmiszert: a tejet. Évenként igen sok gyermek életét pusztítja el a hamis tej. A város már ez év december 1-én megnyitja a városi tejközpontot, amelyet most rendez be a városi tejmaster. Az új intézmény iránt a földmívelési miniszter is érdeklődik, amit igazol a polgármesterhez intézett tegnapi távirata. A miniszter ugyanis értesíti a polgármestert, hogy a városi tejcsernokok ügyében dr. Körfer István miniszteri segédtitkár kiküldte Nagyváradra, aki holnap, hétfőn, okt. 21-én délután 3 órakor érkezik meg. Kívánatosnak jelzi a miniszter, hogy Machnyik városi tejmaster is jelen legyen a miniszteri kiküldött szemléjénél.

*** A hivatalos lapból.** A magyar kir. igazságügyminiszter Istók Zoltán járásbíró, aki eddig a nagyvárad-városi kir. járásbíróhoz volt beosztva, a nagyvárad kir. ítélőtáblához tanácsjegyzővé rendelte be.

*** A pénzügyi tiszviselők országos szervezkedése.** A pénzügyi tiszviselők országos szervezkedésének módozatait ismertető előadást, ma délelőtt 10 órakor a Kereskedelmi és Iparkamara dísztermében tartja meg. Dr. Rónay Zoltán orsz. szöv. ügyész.

*** Erdőben vagyunk? . . .** Sem a rendőrség, sem az utmesteri hivatal nem veszi észre, hogy a város pontjain micsoda botrányos állapotok uralkodnak. A Schlauch-tér Rákóczi-ut felé eső útja például annyira tele van már lehullott falevével, hogy nem lehet ott járni. Térdig süpped a nedves, egészségtelen levélhalmazba a gyalogjáró, s az arrajárók mindenkor megbotránkozva konstatálják, hogy napról-napra nő a rothadt levélzsemétdomb. Mit csinálnak ilyenkor a városi utcaseprők? Vagy nem jár erre soha rendőr, aki figyelmeztetné az illetékeseket,

vagy elővenné az utcaseprőt a türethetlen és szégyenletes állapotokért! . . . Tessék ilyen parkírozott vidékekre két, három embert ki-rendelni, akik naponként legalább kétszer seperjék végig az utcát. Az nem kifogás, hogy ősz van és folyton hull a levél. Nem szabad engedni, hogy egész dombok gyűljenek össze.

*** Népszövetségi csoportvezetők értekezlete.** Ma, vasárnap délután 4 órakor a Katholikus Népszövetség csoportvezetői értekezletet tartanak. Az értekezlet nem a Legényegylet helyiségében, hanem a Kath. Kör könyvtárhelyiségében (Szilágyi Dezső-utca 3.) tartatik meg. Legfontosabb tárgy a mához egy hétre rendezendő ünnepély műsorának megállapítása lesz. Erre az ünnepélyre sikerült megnyerni szónoknak Pálffy Béla gyomai plébánost is. Tárgyalás alá kerül a népkönyvtár, a hitel-szövetkezet, a cimtár, a jogvédő iroda és a sajtó ügye is, valamint már most a novemberi nyilvános ünnepély előkészítése. Az igazgató kéri a csoportvezetőket, hogy a fontos tárgyakra való tekintettel délután 4 órakor a Katholikus Kör könyvtár helyiségében teljes számmal jelenjenek meg. Ha a csoportvezetők közül valaki az értekezletre a meghívót nem kapta meg, úgy sziveskedjék a meghívást ezuton tudomásul venni.

*** Elfogott pénzhamisító.** Madár Péter éleszlaki kisgazda tegnap délelőtt megjelent a községházán és ott az adóját akarta fizetni. Az adó összegét, mikor leolvasta Madár, a pénz között egy hamis öt koronás is volt. A hamis pénzt az adópénztáros nem fogadta el. Madár a községházáról a koresmába ment és ott pálinkázni kezdett. Két üveg pálinka elfogyasztása után ismét a hamis öt koronással akart fizetni. A koresmában épen ott volt az egyik községi esküdt, aki már ismerte az adófizetésnél történeteket. Nyomban értesítette a csendőrséget, honnan egy járőr a koresmába ment és Madárt letartóztatta. Madár a letartóztatás után bevallotta, hogy ő tényleg foglalkozott pénzhamisítással.

*** Gyászrovat.** Nagy részvét mellett ment végbe tegnap délelőtt az oly korán elhunyt dr. Kostyal József ügyvédjelölt temetése, a gyászszertartást Bakator József káplán végezte, s utána a díszes erckoporsót feltették a négyes fogatu diszkocsira és megindult az impozáns gyászmenet az olasz temetőbe, a hol örök nyugalomra helyezték az elhunytat. A temetésen megjelentek az elhunyt kártásai, a vasuti tisztikar és az ismerősök nagyszámmal. A koporsót igen sok szebbnél-szebb koszoru díszítette. A díszes temetést Weiszlovits Adolf és fia első nagyváradai temetkezési vállalata rendezte.

*** Megölte a feleségét.** Megirtuk, hogy Felsőpatakon Bulzán Lászlóné gyanus körülmények között meghalt. A gyanu Bulzán Lászlóra terelődött, akit a csendőrség le is tartóztatott. A letartóztatott ember mindent tagadott, azonban a csendőrség a bűnjelök oly nagy halmazát gyűjtötte össze, azok hatása alatt Bulzán megtört és bevallotta a gyilkosságot. Bulzánt bekisérték az ügyészségre.

*** Távozó rendőrtiszt.** A nagyvárad rendőrség november elsején elveszti egyik legkiválóbb tagját, aki már évek óta a legnagyobb buzgalommal szolgálja a várost s a közrendet. November elsején Schlögl-

Fiala Adolf kilép a nagyvárad rendőrség kötelékéből és átmegy Debrecenbe. Igazán sajnálhatja a rendőrség, hogy elveszti ezt az izig-vérig katonát. Ugy ismertük Schlögl-Fiala Adolfot, mint egyenes, katonás szókimondó embert. Pompás, daliás természetéről szinte lekivánczozott az egyszerű rendőrtiszt uniformis. S akik ismerték őt, mint gárda-főhadnagyot, azok mindég szemrehányást tettek neki: Ugyan Dolfi, miért hagyta te ott a katonaságot? . . . Most azonban karrier előtt áll s ha Debrecenben majd külön-bül megbecsülik ezt az embert, akkor aztán már hiába kívánják őt vissza.

*** A villamos telep ügyei.** A városi villamos mű felügyelő bizottsága tegnap délután rövid ülést tartott a polgármester elnöklété alatt. A szeptember havi üzemi jelentés kapcsán a felügyelő bizottság meglepéssel vette tudomásul a nagy megtakarításokat, melyeket a szénfogyasztásnál az új szerkezetű kazánok és gépek segítségével értek el a villamos telepen. A szénfogyasztást kilowatt óránként 6, 2 fillérről 4, 1 fillérré lehetett leszorítani s az elért eredmények alapján a villamosmű igazgatóját megbizta a felügyelő bizottság, hogy egy 4000—5000 lóerejű gőzturbina felállítására vonatkozó számításait a következő felügyelő bizottsági ülésre terjessze be. — Adorján Emil bizottsági tag javaslatára felkéri a felügyelő bizottság a városi tanácsot, hogy a villamosmű irodái és lámparaktára részére a városházán — még esetleges építkezések révén is — okvetlenül szorítson helyet és pedig olyan helyen, hol a közönség jól hozzáférhessen. Legalkalmasabbnak találja a bizottság a Szent László-tér és Teleky-utca sarkán levő földszinti helyiségeket. Még apróbb folyó ügyeket tárgyalt a bizottság.

*** Karácsonyi vásár Nagy-Váradon.** A nagyvárad Ipartestület előjárósága egy bizottságot küldött ki kebeléből, hogy a karácsonyi ünnepek alkalmából szokásos vásári kedvet felhasználva, az iparosokat egy karácsonyi kiállításos vásár megtartására bizditsa. Tekintettel a cél közgazdasági hasznára, ehhez a legnagyobb buzgalommal fogott a bizottság és elhatározta, hogy az iparosok megkérdezésével, ha arra kellő számú iparos és kellő mennyiségű áruval jelentkeznek, a vásárt megtartja. A karácsonyi vásárra vonatkozólag az ipartestület a következő felhívást intézi az iparosokhoz:

A nagyvárad Ipartestület a Kisiparosok Egyesülete kezdeményezésére elhatározta, hogy a város kézműiparossai szakértelmének bemutatására karácsonyi vásárt rendez, ha az azon való részvételre kellő számú jelentkező lesz. Felkérjük ennek alapján városunk azon iparossait, akik a dolog nagy jelentőségét belátva, a vásáron készítményeikkel részt venni óhajtanak, hogy ezen szándékukat folyó hó 21-től október 30-ig az Ipartestület hivatalában bejelenteni sziveskenjenek. Iparostársi üdvözléssel Az előkészítőbizottság.

*** Gépíró, irodai teendőkből jártas,** alkalmazást keres. (Cím a kiadóban.)

Vadász czipő

különlegességek kizárólag

Arany cipő áruházaiban

RÁKÓCZI-UT 13.

Telefon 512. Telefon 512.

* **Vigyék szanatóriumba!** Tegnap délután egy fiatal ember: *Waldmann Miklós* öngyilkossági szándékából a Körösbe ugrott. A fátalepi munkások mentették ki. Tettét buskomorságból akarta elkövetni. Sulyos idegbaja már máskor is veszedelmes tettekre ragadta s ezért a nagyváradai rendőrség kéressel fog fordulni az árvaszékhez, hogy az ifju *Waldmann*-t, mivel önvesszélyessé vált idegbaja, internálják valamelyik szanatóriumba.

* **Belefult a sertésfürösztöbe.** *Békésgyuláról* jelentik: *Szák Dorottya*, jó módú asszony másfél éves gyermekét magárahagyta az udvaron. Játsszozás közben a kis gyermek fejével belezuhant az udvaron lévő sertésfürösztöbe és mire anyja a balesetet észrevette, már halott volt. A csendőrség kiszállott a helyszínre és a gondatlan anya ellen megindította a vizsgálatot.

* **Hetek óta feltűnést kelt** már a Rákóczi-uti Gerliczy-palotában készülő **Szent Antal** gyógyszerár. A városi főorvosi hivatal ma vizsgálta azt meg s miután egy a berendezést, mint a raktáron lévő gyógyszereket helyesnek és az előírt törvényeknek megfelelőnek találták; hivatalosan is megnyitották azt. Ez alkalommal magunk is megnéztük az új gyógyszerterét, amelynek nemcsak külseje, de belső berendezése is valóban modern.

Vadász urak figyelmébe. A közelgő vadászati évadra való tekintettel felhívom a nagyérdemű vadászközönséget, hogy fegyver és vadászati cikkek beszerzését nálam eszközölje. Óriási választékot talál itt a legelőkelőbb gyártmányú fegyverekből, a legjobb töltények egy külföldi mint belföldi löporral készültek a legpontosabban készítve s ajánlom fegyverjavító műhelyemet, hol szakszerűen, gyorsan és pontosan eszközölök minden nemű fegyverjavítást. Ne adják fegyvereiket kontárok kezébe mert azok tönkreteszik és később többbe fog kerülni annak hejreállítására. M. kir. löporáruda Telefon 269. Tanoncok felvételnek. **Ladányi József** puskaműves, fegyverkereskedő, Nagyvárad, Pécs.

x **Kossuth utca** 6. számú ház Körös felőli oldalán 3 szoba, fürdő-szoba és mellékhelyiségekből álló modern emeleti lakás november 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál.

KOSSUTH-U. 2. sz. ház emeletén két szoba s mellékhelyiségekből álló lakás nov. 1-re kiadó. Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál.

* **A német, francia és angol nyelvekben** tökéletes kiképeztetést nyerhetnek legalább középiskolai műveltséggel bíró egyének a Rose-rendszerű nyelviskolában (Bémer tér 1. szám). Beiratkozás mindenkor. Tandij óránként és személyenként 1 korona 50 fillér.

x **TÜZIFA** hasábos és aprítva, ugyszintén elsőrendű porosz kőszentet házhoz szállít **Weiszberger és Társa.** Telefon 688. Telep: Váradvelence, vasutná.

x **Ungváry Gergely** könyv- és papirkereskedése Nagyvárad, **Rákóczi-ut** (Orsolya-zárda). Ajánlja dűsan felszerelt raktárát, **szépirodalmi és ifjúsági** könyvekben, valamint **legújabb művészi lapokban.**

* **Uj Lexikon.** Révai-féle (eddig 5 kötet jelent meg), továbbá mindentféle könyvek **Benkő Artur** Rákóczi-uti könyvkereskedésében. Antiquar könyveket jó áron veszek.

x **Uj ipartelep.** Szántó Dezső nagyváradai műlakatos impozáns modern gépekkel felszerelt gyártelepét a **Rulikovszky-uton** a n. érd. közönség szives figyelmébe ajánljuk melőbb megtekintés végett. **Lásd a hirdetést is.**

x **KIADÓ 3 szobás lakás, évi bér 600 korona.** Kálvária-u. 23. P. G.-nél

VOSZKA

czipői és cizmái mérték szerint hirnevések.

Cégt. Ifj. **VOSZKA FERENCZ**

Telefon 11-33.

Népszövetségi tagoknak 10 százalék kedvezmény.

* **Jóízlelt ember** kávé, teát, rumot, cukorkát és tea süteményt, csakis a **FIUMEI kávébehozatalnal** vásárol Rákóczi-ut, Bazár-épület. **Telefon az egész megyére 637. sz.**

* **Faiskola kiárusítás.** A Biharmegyei Gazdasági Egyesület a gyümölcsfa- és diszfaiskoláját ez év folyamán felosztja, minél fogva a faiskolában levő összes csemetefák, vadonok, valamint diszcserjék ez év őszén igen méltányos árak mellett kiárusítatnak. Felhívjuk ennélfogva a gyümölcsfák és diszcserjéket vásárolni szándékozók, hogy ezen kedvező alkalmat használják fel s szükségletüket fedezzék a Biharmegyei Gazdasági Egyesület faiskolájából. Megkeresések a Biharmegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalához (Nagyvárad, Bunyitayliget) intézendők. A faiskolában kapható fák és cserjék jegyzékét az egyesület titkári hivatala az érdeklődőknek szivesen megküldi.

Valódi **Amerikai** és **Chasala** cipők, legjobb **Bor. alino** és **Pichler** kalapok

REICHARD áruháza

cégnél szerezhetők be.

Joghallgatók! Ügyvédi vizsgára készülők! ügyvédi vizsgára, alapvizsgára, szigorlatokra saját érdekükben **Dr Kállay** jogi szemináriuma után készülnek csak **Budapest, IX. Lónyay-utca 18 b.** (Calvin-tér mellett). **Telefon 125-38.** **Telefon 125-38.**

SZÍNHÁZ

Heti műsor:

Vasárnap délután: **En vagyok a néni,** este: **Abrahám a menyországban.**
Hétfő: **Abrahám a menyországban.**
Kedd: **Abrahám a menyországban.**
Szerda: **Abrahám a menyországban.**
Csütörtök: **Csitulj szívem.**
Péntek: **A gölya.**
Szombat: **Hivatalnok urak.**
Vasárnap délután: **Cornevillei harangok,** este: **Limonádé ezredes.**

Abrahám a menyországban. A Szigligeti színház kiváló operett-ensembléja teljesen elkészült az **Abrahám a menyországban** című operett ma esti bemutatójára. A darab egyike az újabb operett-alkotások legjobbjának, melynek rendkívül érdekes meseszövésebe a bűbajos zenei részletek hatásosan és ujszerűen vannak beállítva. Nagyvárad publikuma rendkívüli érdeklődéssel néz a bemutató elé.

Keletindiai kézimunka és Perzsa-szőnyeg kiállítás!

Itt még nem létezett dolgok a ::

Rákóczi-ut 13. sz alatt

(uj **Waiszlovits-féle** palotában.) Nyitva e hó 12-étől reggel 8-tól este 7 óráig. A kiállítás csak e hó végéig tart. **Belépődij nincs**

Ne hagyja magát félrevezetni!

Csillárgyár

Nagyváradon csak egy van. Gyártelep: **Szent János u 20.** Iroda s raktár: **Bémer tér 3.** A n. é. közönség szives tudomására adom, hogy villamos felszerelési vállalatomhoz a **gyártást** is felvettem, **10 éve fennálló** vállalatom a legnagyobb garancia, hogy a legolcsóbb beszerzési forrás cégem. Tömeges partfogást kérve kiváló tisztelettel **STERN.**

IRODÁLOM

Uj magyar **Szentírás.**

Örömmel adjuk tudtul olvasóinknak, hogy megjelent az **Ujszövetségi Szentírás,** **P. Soós István** fordításában 730 oldal terjedelemben, mely a négy evangéliumon kívül magában foglalja az Apostolok Cselekedeteit, **szent Pál** apostol 14 levelét, valamint a többi apostolok összes leveleit és **szent János** Titkos Jelenéseit. A címképen kívül még **Palesztinának,** **Jeruzsálemnek** és **szent Pál** apostol utazásainak színes térképei is diszítik a könyvet, mely **Ő Szentsege X. Pius** pápa és az esztergomi főegyházmegyei hatóság jóváhagyásával van ellátva. Ara izléses zsebkönyvalaku vászonkötésben 3 korona. Tartós bőrkötésben 7 korona. 10 példányra egy ingyen példány. Terjesztőknek 25 százalék árengedmény. Megrendelhető e címen: **Karmelita-rendház** Budapest, VI. Huba-utca 12. sz.

Évek óta egyre általánosabbá vált az óhaj a **szentírásnak** újabb, a mai nyelv- és időviszonyoknak megfelelőbb magyar kiadása után annál is inkább, mivel míg az angol protestáns Bibliatársulat évenként százezrével terjesztette potom áron selejtes magyar kiadványait a katolikus hívők között is, nem volt eddig egyetlen, az egyház kívánalma szerint kellő jegyzetekkel ellátott népies és könnyen kezelhető magyar kiadásunk, melyet nyugodt lélekkel és megfelelő olvasó áron juttathattunk volna katolikus hívő népünk kezébe.

Ezen az általános érzett **szükségen** akart a fordító némileg segíteni, midőn egyelőre az **Uj-szövetségi** **szentírás** fordítására,

kiadására szánta el magát, mellyel ezuttal a kath. közönség elé lép azon forró óhajással, vajha ezen munkával csak részben is megfelellhetne az új magyar kiadás iránt támasztott igényeknek.

Ami a fordítást illeti, megjegyezzük, hogy az a Vulgata-nak legújabbban Hetzenauer Mihály kapucinus rendi áld. pap és szentírás-tanár általi kiadott kritikai latin szövege alapján készült, tekintettel — amennyire lehetett — a többi magyar fordítások mellett különösen a tiszteletreméltó Káldi-féle szövegre. A jegyzetelésnél, hogy a népies zsebkönyv keretei között maradjon, kénytelen volt csak a legszükségesebbre szorítkozni.

Szünjék meg végre a másvallásuk által szándékosan terjesztett ama téves állítás és nézet, mintha az egyház a szentírás olvasását híveinek valaha tiltotta volna! Sőt ellenkezőleg számtalanszor ajánlotta, de csak a kellő jegyzetekkel és magyarázatokkal ellátott és általa jóváhagyott kiadásokat.

Legújabbban XIII. Leo pápa fejezte ki azon forró óhaját, hogy a keresztény hívek a szentírást minél szorgalmasabban olvassák s ennek előmozdítása végett az evangéliumoknak egy negyedórás olvasásáért 300 napi bucsut engedélyezett (1898. évi dec. 13.) Jelenleg uralkodó szentséges atyánk X. Pius pápa pedig „két kézzel és teljes szívből“ megáldotta a szentírás terjesztésére irányuló törekvéseket.

Ha tehát a protestánsok nagyra vannak azzal, hogy náluk a biblia majdnem minden családban fellelhető s évenként 500 különféle nyelven mintegy tizenhét millió példányban terjesztik az egész világon, legyenek rajta ezentúl a magyar katolikusok is, hogy a Könyvek Könyve, a szentírás, ne hiányozzék egyetlen katolikus család asztaláról se, hanem megisméltődjék a körülményekhez képest az, amit szent Jusztin vértanu már a 2-ik század keresztényeiről mond, hogy t. i. „Vasárnapokon mind egybegyűlnek, kik a városokban és vidéken laknak és az apostolok és próféták iratainak felolvasását hallgatják.“ Mert aranyházú szent János mondásaként „ha a gonosz lélek visszariad az olyan háztól, melyben a szentírás megvan, mennyivel inkább fog reszketni az olyan lélektől, mely az abban foglalt mennyi tanításoktól át van hatva!“ Sem dicsőség, sem hatalom, sem jóbarátok jelenléte — írja tovább — nem képes a szomorúságba merült lelket oly nagy mértékben vigasztalni, mint a szentírás olvasása, mely nem egyéb, mint beszélgetés a vigasztalás Istenevel.“ — Ez a vigasztalás Istene töltse el a keresztény hívek szívét mindannyiszor, valahányszor e könyvet olvassák!

Uj evangéliumos könyv. P. Soós István karmelita egyháziilag jóváhagyott bibliafordítása nyomán készült és legújabbban megjelent *Szent Leckék és Evangéliumok* az egyházi év vásár- és ünnepnapjaira című könyvére. Nagy nyolcad alakban, vászonkötésben ára 4 korona, bőrkötésben 6 korona.

Megrendelhető ugyancsak a karmelitánál Budapesten.

Az *Élet* e. képes heti folyóirat október 20-iki számában Takáts Sándor, a kitűnő történetíró irt cikket a vallón zsoldosokról,

Milotay István a háborúról s a balkáni fejleményekről. Elbeszéléseket közöl az *Élet* Knut Hamsuntól és Toma Istvántól, verseket Rudnyánszky Gyulától és Harsányi Lajostól. Az *Élet* e heti irodalmi szencziója *Szofoklesz* új, most talált komédiatörredékének magyar fordítása Lendvai Istvántól. Ezenkívül a gazdag és érdekes illusztrációk és az elevenen vezetett rendes rovatok teszik változatossá az *Élet* legújabb számát. Előfizetési ára negyedévenként 5 korona.

IGAZSÁG SZOLGÁLTATÁS

Rablógyilkos legények.

A három rablógyilkos oláh legény ügyében tovább folyik a tárgyalás a nagyvárad esküdtbírósa előtt; kihallgatták az összes tanukat.

A tanuvallomások befejezése után az elnök a bizonyítási eljárást befejezettek jelentette ki. Azután rákerült a sor a perbeszédre. Dr. Medvigy kir. ügyész nagyhatású beszédben kérte az esküdteket, hogy a három vádlottat gyilkosság és rablás bűntettében mondják ki bűnösöknek.

A vádbeszéd után dr. Lázár Aurél ügyvéd emelkedett szólásra és kiváló tudással fejtegetett védőbeszédében bizonyította, hogy védenze Száva Tódor nem követett el gyilkosságot és kérte az esküdteket, hogy védecét szándékos emberölés bűntettében mondják ki bűnösnek és mentse fel a rablás alól.

Ma folytatják a védőbeszédet. Ítélet holnapra várható.

NYILTÉR

Dr. FISCH ÁRON

Rimanóczy-utca 6. sz. alá
(volt osztr. magy. banképület) költözött.

F O G A K.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpádlás nélkül is készít **kitűnő hirtű** nevű

Fogtechnica

Özv. Dr. Deákné

Nagyvárad, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

TANÜGY

Magánvizsgálatok a polgári fiúiskolában. Magánvizsgálatok a közs. polgári fiúiskolában december hó végén tartatnak meg. Vizsgálati engedélyért a kir. tanfelügyelőséghez intézett kérvények november hó 1-ig adandók be az igazgatónál. Közhivatalokban alkalmazottak csak hivatalos hatóságuk útján folyamodhatnak. A kérvény mellékletei: születési, iskolai és községi bizonyítvány arról, hogy iskolai bizonyítványának kelte óta hol lakott és mivel foglalkozott a folyamodó. Rajzolás alól való felmentésért tisztí orvosi bizonyítvány alapján lehet folyamodni. Szegénységi bizonyítvány mellett a kérvény és mellékletei bélyegmentesek.

TÁVIRÁTOK

Elítélték Ryhliczkiéket.

Budapest, okt. 19.

(Saját tudósítónktól.) A késő éjjeli órákban kapjuk a hírt Budapestről, hogy a kir. törvényszék Ryhliczky Zoltánt 5 évi fegyházra, Bauer Lajost 7 évi fegyházra és Bauer Endrét 15 napi fogházra ítélte el. Az ítélet ellen mind felebeztek.

A király érdeklődése.

Budapest, okt. 19.

(Saját tudósítónktól.) A Reichpost értesülése szerint tegnap Lukács Lászlót külön kihallgatás keretében fogadta a király. A miniszterelnök referált a horvát állapotokról és előterjesztést tett a helyzet megoldására.

Justh Gyula nem v. b. t. t. többé!

Budapest, okt. 19.

(Saját tudósítónktól.) A Politikai Híradó jelenti, hogy a király ma elfogadta Justh Gyula lemondását a titkos tanácsosi méltóságról és elrendelte, hogy töröljék a hivatalos jegyzékből.

Fényképező gépek

mindenféle kellékekkel.

Lorgnettek, hő- és lázmérők legnagyobb választékban. Javítások elvállaltatnak

PETRY ÁRPÁD

óras- és látszerész

Nagyvárad, Rákóczi-ut 9.

Tarsoly és Risztó mellett a Rimanóczy palotával szemben

Telephon (vidékre is) 181 sz.

KÖZGAZDASÁG

Gabona üzlet.

Készárúk: 15—20 % olcsóbb.

Mai árfolyamok.

Októberi buza	— — —	11.55
Áprilisi buza (1913.)	— — —	11.98
Októberi rozs	— — —	10.18
Áprilisi rozs (1913)	— — —	10.46
Októberi zab	— — —	12.10
Áprilisi zab (1913)	— — —	11.68
Szept. tengeri	— — —	7.74
Májusi tengeri (1913)	— — —	8.03

Budapesti értéktőzsde.

Magyar Általános Hitelbank nagyvárad
fiókjának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	—	787.50
Osztrák hitelrészvény	—	606.—
Jelzálogbank	— — —	412.50
Leszámitoló és pénzváltó	—	505.—
Magyar bank	— — —	546.—
Közuti vasut	— — —	642.—
Városi villamos	— — —	373.—
Salgótarjáni kőszén	— — —	687.—
Rimamurányi	— — —	689.—

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

**Szalonna, prima,
pörkölt, nehéz áru leg-
jutányosabban kapható.
Mindennemű termények
vétele és eladása.**

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank
és Központi Takarékpénztár Részv.-társ.
árúosztály.

Teleky-utcza 3-ik szám, Telefon 172.

4848—912. eln. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város törvényhatósági bizottságának 483—20417—912. kgy. sz. véghatározata folytán Nagy-Várad város rendőrkapitányi hivatalánál kinevezés által megüresedett s a folyó évi november havi közgyűlésen választás útján betöltendő évi 2600 korona fizetéssel és 600 korona lakpénzzel javadalmazott II. oszt. rendőrkapitányi, valamint az ezen állás betöltésével esetleg megüresedő más állásokra ezennel pályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtókat, hogy felszerelt pályázati kérvényeiket Hlatky Endre Nagy-Várad város főispánjához címezve, a polgármesteri hivatalhoz legkésőbb folyó évi november hó 9-ik napjának délután 5 órájáig annál is inkább nyujtsák be, mert a később beérkezett pályázatok figyelembe vételni nem fognak.

Figyelmeztetem a II. oszt. rendőrkapitányi állásra pályázni óhajtókat, hogy pályázati kérvényeikben az 1883. évi I. t.-c. 5. §-ában előírt képesítést igazolni tartoznak.
Nagy-Várad, 1912. okt. 17.

Rimler Károly
polgármester.

Használt, de teljesen jókarban levő
22 darab ökörszekér
egyenként is eladó.

Felvilágosítást nyújt a «Biharmegyei Gazdák Áru- és Hitelintézete Részvénytársaság» Nagypiac-tér, Andrányi ház.

HRITZ ANTAL

cukrászdája Nagyvárad, Széles-utca
BALOGH-féle házban.

Elfogadok minden alkalomra cukrász sütemények (kínáltságok) elkészítését jutányos árban. Megrendeléseket házhoz szállítok.

TELEFON 12-67.

Nagyvárad város

VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyelletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világítási és erőátviteli berendezések felszerelését.

Ustulárok,

l á m p á k

állandóan nagy választékban kaphatók.

Villamos motorok

1/4 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerező telefonja 55. sz.

FÉLIX-FÜRDŐ

nyári és téli gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hévviz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió liter víz mennyiség. Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el gyógyultan, javultan a párállanul hatásos fürdő gyógyforrásait. **Penzió rendszer október 1-től május hó 1-ig.** Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pócróczozással hetenként **56 koronába** kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bármilyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirida, interurbán telefon, állandó gyógyszerár a fürdő telepen. Prospektust küld az

igazgatóság.

Hanincs meglegedve szabójával, mert drága vagy rossz-szul szab vagy nem pontos, szóval bármi okból. Keresse fel **DARABONT GY. és TARSA** uriszabó céget Szilágyi Dezső-u. 6. (Sonnenfeld-palota) és meglepi őnt az ottani szolid, olcsó, kifogástalan kiszolgálás. Alkalmi és gyászruhák 24 óra alatt. Vidékről egy beküldött öltönyről ujat készítek. Valódi angol szövetek.

Helyi és vidéki telefon 980.

Rimanóczy mûbútorgyár

Városi raktárunkat nov. 1-én gyári helyiségeinkbe tesszük át, mért is a készleten levő ebédlő-, háló- stb. szobákat

mérsékelt árak mellett

árusítjuk el. Gyári helyiségeinkben továbbra is állandó **BÜTORKIÁLLITÁST** fogunk tartani és iparművészeti tervezetek alapján solid elsőrangú kivitel mellett a n. é. közönség rendelkezéseinek eleget tenni.

Erdőeladás.

A nagyváradilati szert. Nagyprepost-ság tulajdonát képező és a biharmegyei Tenkegörséd község határában fekvő ugynevezett «Kis-Lunka» erdő, folyó évi 10-8 kat. hold terjedelmű vágásának összes földfeletti fatömege zárt írásbeli ajánlatok útján eladatik, miért is venni szándékozók kéretnek a megajánlandó vételárnak legalább is 10%-át kitevő készpénzzel, mint bánatpénzzel ellátott, saját kezüleg aláírt és kellően lepecsételt ajánlataikat a f. évi november hó 4 ik napjának déli 12 órájáig Nagyméltóságú és Főtisztelendő Dr Belopotóczy Kálmán nagyprepost ur kezeihez (Nagyvárad Pray György-utca) annál is inkább beadni, mert később beérkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek. Az eladási feltételek egy példányát, melyek alólirottánál bármikor beszerezhetők, tartozik ajánlattevő elfogadólag aláírva ajánlatához csatolni.

Kelt Nagyváradon, Sal Ferencz-utca 4 sz. 1912. évi szeptember hó 23.

Török László
káptalani erdőmester.

(Utánnomás nem díjaztatik.)

LENGYEL JÓZSEF

épület- és díszmû-bádogos, vízvezeték-, fürdőszoba- és szagtalan angol klozet berendező

elfogad

házak, tornyok, kastélyok
állandó jókarban tartását

Költségvetéssel egy hejben, mint vidékre díjtalanul szolgál.

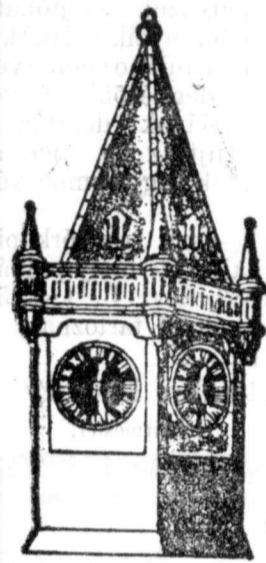
Bádogos és szerelő-telep:

Beöthy Ödön-utca 78. sz.

Helyi és vidéki telefon 338. szám.

Sarkady és Szánthó TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.

Ajánlja 1 hétben egyszer felhuzandó és 1 napban egyszer felhuzandó toronyóráit „szegecs” és „szabadlengésű” járattal, réz kerekkel. Olcsó árak. **TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.** Villanyerő berendezés.

Arjegyzék kívánatra. Saját ház.

Bi harvármegye magyarcsékei járás főszolgabírójától.
821—1912.

Pályázati hirdetmény.

A magyarcsékei körjegyzőségben megüresedett II-od jegyzői állásra pályázatot hirdetek.

Az állás javadalma 1600 korona fizetés, 400 korona lakbér és 210 korona utiátalány.

A pályázni kívánók az 1900. évi XX. tcz. 3. §-ában előírt képesítésüket s eddigi működésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket hozzám folyó év október hó 26-ig nyújtják be.

A választást folyó évi október hó 28-án d. e. 10 órakor fogom a magyarcsékei körjegyzői iradában megtartani.

Magyarcséke, 1912. október hó 16-án.

Dr Halász Elemér, főszolgabíró.

Szíves tudomására hozom Nagyvárad és vidéke nagybecsű közönségének, hogy modern és nagy raktárral berendezett

Szent Antal-hoz

cim-zett **gyógyszertáramat**

a Rákóczi-úton

a Gerliczy-palotában a mai napon

megnyitottam.

Tisztelettel

GÉHER ANTAL

gyógyszerész.

S GRAND PRIX

Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.
N.-Várad és biharmegyei főraktára
KOLLINER D. és FIA
CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.
Telefon 75. Telefon 75.

Világos **Király** sörünket
valamint **SZENT ISTVÁN** védjegyű
duplamaláta

sörünket, melyet a leghirnevesebb orvostanárok mint kiváló gyógyitalt ajánlanak.

Telefon 10-87. Telefon 10-87.

A legmodernebb bútorokat

készíti

Kovács Zsigmond

m ű a s z t a l o s

Szacsvey-u. 70. sz.

Géperőre berendezve.

Telefon vagy levelezőlap nivasra azonnal megjelenek.

Terv és költségvetés díjtalan.

Központi fűtés

alacsony nyomású gőz- és melegvíz fűtések. Szellőző berendezések. Központi melegvíz készítő telepek. Száritó telepek mindenféle célokra. Eredeti

Meidinger-kályhák.

Meidinger töltő-, szellőző- és szabályozó kályhák és kaloriferek. Folytonégő (Dauerbrand) kályhák. Legolcsóbb fűtés. A hideg beálltával egyszer kell befűteni és egész télen át ég. — A szobákban kellemes meleg.

EISLER és VERTES

Meidinger-kályhák gyára

Budapest, VI., Andrásy-ut 41

DEUTSCH SIMON

MŰBÚTOR-ASZTALOS
NAGYVÁRAD, ŐR-UTCA 6.

Ajánlja saját készítményű hálószoba-, ebédlő-, előszoba- és konyha modern kivitelű berendezéseit, melyekből háló- és ebédlő-szoba állandóan nagy raktár. Javítások jutányos árban. Költségvetés díjtalan. Levelekre válasz. Meghívásra azonnal jövök.

Fey Rezső

mű-bádogos, vízvezeték- és csatornázási vállalat

Szent János-utca 22. szám.
TELEFON 532. TELEFON 532.

Készít udvari ragymentes
closetteket vízöblítéssel.
Angol-closett berendezést,
viktartány vagy önzáró clo-
sett csapokkal való öblítéssel.
Mindennemű épület- és dísz-
bádogos munkát. Villany-
erő gépekkel berendezve.

Nyilvános köszönet

Wilhelm Ferenc gyógyszerész urnak, cs. és kir. ud-
vari szállító, Neunkirchen, Alsóausztria, feltalálója a

WILHELM-FÉLE TEÁNAK.

Hogy én a nyilvánosság elé lépek, teszem ezt azért,
mert kötelességemnek tartom Wilhelm Ferenc gyógy-
szerész urnak Neunkirchenben, hálás köszönetemet
nyilvánítani azon szolgálatáért, melylyel a Wilhelm-
féle tea az én

fájdalmas reumatikus szenvedéseimet

megszüntette és ezért azoknak, kik ezen rettenetes
betegségbe estek, ajánlom a tea használatát. 4 heti
használat után nemcsak teljesen megszűnt a fájdalom,
hanem dacára annak, hogy már 6 hét óta nem iszom
a teát, az egész testalkatrészem megjavult. Én meg-
vagyok győződve, hogy mindenki, aki hasonló beteg-
ségben szenved, ezen tea használatát által a feltalálót,
Wilhelm Ferenc urat, úgy mint én, áldani fogja.

Kiváló tisztelettel

Butschin-Streifeld grófnő
főhadnagy neje.

Ára csomagonként 2 K, 6 csomag 10 K.

Hol gyógyszerárban s drogériában nincs, direkt küldés!

Autó (automobil) tulajdonosok szíves figyelmébe

PNEUMATIK, kőpeny és tömlő,
vulkanizáló műhely!
TRAPP ISTVAN Budapest, VII. ker.
Tisza Kálmán-tér 26.

Postai megbízás naponként azonnal el lesz in-
tézve. Javítások jutányos árban. Használt gumik
a legmagasabb árban megvételnek.

Kiadó üzlethelyiség

Rákóczi-u. 9.

Értekezhetni a nagyváradai tiszt-
viselők fogyasztási szövetkeze-
tésben.

Francia tűzhelyek!

egyedüli gyártója:

Vajnovszky József

épület- és mülakatos mester

Nagyvárad, Sztaroveszky-u. 27. sz. alatt

Telefon 11-37.

Telefon 11-37.

Meg van!!

az asszonyok öröme!

Nem kell többé mérgeledni,
csekély tüzelővel gyorsan le-
het sütni és főzni, régi tűz-
helyeket (sparhelt) át le-
het olcsó pénzért alakí-
tani. Háztulajdonosok, mér-
nök és építész uraknak ár-
engedmény.

Továbbá minden néven nevezendő
lakatos munkák jutányos árban.

Meghívás esetén házhoz jövök.

Vidéki levelekre válaszolok.

Hallatlan olcsó árban
szállít!

Nemes Károly

épület- és műbútor-asztalos
N.-Várad, Beöthy Ödön-utca 47.

Ebédlő,
háló-
konyha-
cseled-és
előszoba

berendezéseket. Író-asztalok igen
jutányosan kaphatók.

Épület munkákra
költségvetés díjtalan.

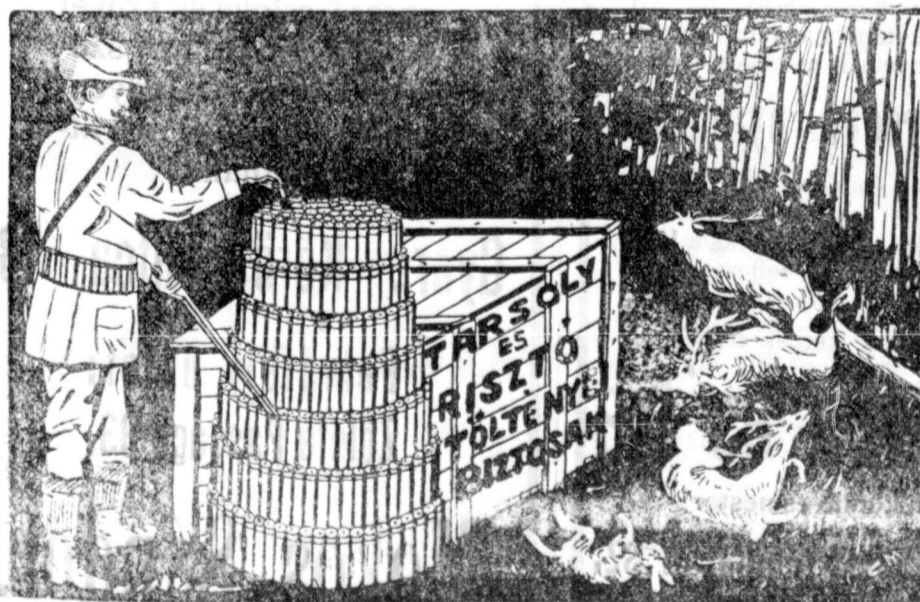
Levelekre válasz.

Özv. Schmidt Gyuláné

könyvkötészetét a régi
Apolló épületből
Rákóci-ut 16. sz.
alá helyezte át, amire
felhívjuk a n. é. közönség
becses figyelmét. Tan-
könyvek bekötése, olcsón
s gyorsan készíttetnek el.
Becsés pártfogást kér

özv. Schmidt Gyuláné

VAVEK FERENC
üzletvezető.

M. kir. lőpor-áruda
Vadászfegyverek
Revolverek
Vadászati felszerelések

Eredeti Vallerisdorfi töltények
TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

Telefon 390.

Értesítés.

Megnyílt a

„Béka“ bolt

Ujröfös, rövid és női divatáru-
ház Nagyváradon Zöldfa-utcaTessék ügyelni a kira-
kat-üvegeinkre festett

„BÉKÁRA“

Árjegyzéki kivonat :

1 vég Rumburger vászon mindenre al- kalmas	4 50
1 méter gypjuszövet bármilyen színben, 120 széles	— 89
1 Himzett elejű nőiing szepességi vá- szonból	1.65
1 nőiing finom siffonból	— 95
1 női hálókabát (korzetta) finom sif- fonból	— 98
1 Nőiing himzéssel és szalaggal dusan diszítve	— 98
1 Izléses diszkötény	— 55
1 Női reformkötény finom klottból vagy lűszterből	1.65
1 fekete klott alsószoknya	— 98
Egy 6 személyes damaszt garnitúra	2.75
1 Fekete nap és esőernyő	— 98
1 Elegáns fehér puhaelejű férfing	1.25
1 finom 5 soros gallér minden fazon és szám	— 13
1 pár kézelő fehér vagy színes	— 21
12 darab valódi rumburgi vászon zseb- kendő	1.50
1 méter kozmánózi karton bármilyen szín- ben, jó mosó	— 22
1 méter legfinomabb gypjudelin legujabb divatúak	— 59
1 kétszemélyes klott paplan jó vattával töltve, bármilyen szín	3.25
1 Ablakra való szövetfüggöny	1.39
1 Magános ágyterítő	— 89
1 garnitúra 2 ágy és egy asztalterítő	4 50
1 Vég valódi rumburgi kanavász, bár- milyen színben	4.75
1 fehér siffon alsószoknya	— 98
1 méter ruhavászon minden színben	— 29
1 méter csipkefüggöny	— 26
1 fejre való selyemsál	1.25
1 m. 120 széles gypju pepita szövet	— 45
1 méter mosó delin legujabb minták	— 24
1 himzett elejű blúz	— 98
1 színes napernyő gyönyörű szép	1 52
1 Reformkötő, jó mosókarton	— 69
1 nyári flanell takaró	— 95
1 fejre való pepita selyem kendő	— 98
1 finom damaszt abrosz	— 98
1 kávé abrosz	— 79
1 kávé szalvéta	— 06
1 fekete klott alsószoknya	— 98
1 Szmirna ágyhához való szőnyeg	1.65
1 méter bőrérős spárga szőnyeg	— 39
1 nagy szoba szőnyeg	— 1.69
1 méter dupla széles cérna csipke füg- göny aplikált mintákkal	— 58

Vidéki megrendelések utánvétel mellett a
legpontosabban lesznek elintézve.Postai szétküldések minden nap. Tessék a ki-
rakat üvegeinkre festett „BÉKÁT“ keresni

„NIGRIN“

a legjobb cipőkrém az egész világon
Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

Tisztelettel értesitem a nagyér-
demű közönséget, hogy
Csengeri-utca 21-ik szám alatt
saját házamban, egy a mai kor-
nak mindenképen megfelelő= épület és =
műbutor asztalosműhelyt létesítettem.
Elfogadok: előszoba és konyha
felszereléseket minden ki-
vitelben, továbbá templom,
iskola, gyógyszertár és ká-
véház berendezéseket kellő jár-
tassággal. Rajzzal és költség-
vetésekkel ugy helyben,
mint vidékre készséggel
szolgállok. — Tömeges rende-
léseket kérve vagyok kiváló
tisztelettel

Gaál József

mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.

VÁLLALATI HIRDETÉS.

Van szerencsénk a n. é. közönség be-
cses tudomására hozni, hogy 32 évi
tapasztalataim és tanulmányaim után a
mai kor igényeinek megfelelően

Építkezési irodát nyitottunk.

Elvállaljuk épület építését, átalakítá-
sokat, csatornázásokat szakszerű kivitelben,
szolid árák mellett. Nedves falak a leg-
ujabb találmány szerint teljesen szá-
razzá alakítjuk át felelősség mellett.
Szíves megbízásokat kérnek tisztelettel

Kiss István és Fia

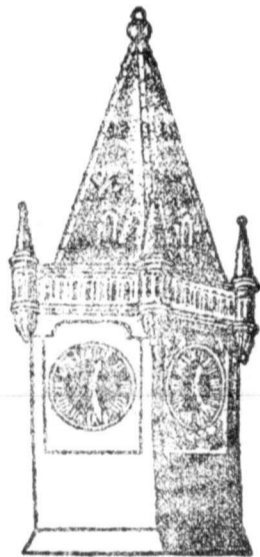
képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.

Saját ház.

Telefon 1118.

Mezey Dezső

toronyóra készítő
Nagyvárad, Szt. János-u. 64.Az ország egyik
legrégibb és leg-
megbízhatóbb
toronyórakészítő telepe.
Olcsó árak, több
évi jótállás.
Villanyerő
berendezés.Kivánatra árjegyzéket
bérmentve küld

HELYBEN TELEFON 11-75 VIDÉKEN

FEST! TISZTIT!

vegyileg női, férfi és
gyermek ruhákat.

MOS!

gallér és kézeiöket fé-
nyesre, csipke és szövet
függönyök, bútor szö-
vetek, papi és egyen-
ruhák vegyileg tisztit-
tatnak.

Gyár: Körözs-utca 13.

Felvételi üzlet
Zöldfa Passage 93.

Mokos Sándor.

Kajári Dezső

villamosvilágítási vállalata

Nagyvárad, Beöthy Ödön-u. 46. sz.

Készíti a legmodernebb villamo. világítási és erőátviteli házitelefonszengő berendezéseket. Motor és dinamó tekercselések és szakszerű javítások. Izléses kivitelű csillárokat rajzszerint készít és átalakít. Éjjeli ügyeletes szolgálat.

Telefonszám 1192.

Oltott mész

Bükkfa parkett, cementáru, cserép, fedéllemez, gipsz, nád, csatornázás, aszfaltozás stb.

Kondor Dezső

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

Hirdetmény.

A városi tejközpont f. évi december 1-én kezdi meg a tejárusítást. A pasteurizált tejnek literenkénti ára palackokban házhoz szállítva 28 fillérben állapítatik meg Megrendések, melyek csak e hó végéig fogadhatók el, akár a városi tejnesterhez (rendőrségi épület) akár pedig a 651. sz. telefonállomáshoz (városi jéggyár) intézendők.

Nagyvárad, 1912. október 8.

Városi tanács.

VAJNOVSZKI FERENC

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték szerint. Javítások jutányos árban. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok.

„Styria-Universal“

Képviselek kerestetnek! Kötőgépek

megmunkálnak finom és vastagszálu pamutot ugyanazon gépen.

Árjegyzék ingyen. Részletfizetésre is Styria-Kötőgépgyár, Graz, III.

UJDONSÁGI Csodaréztrombita!

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta bármilyen nótát játszani. A „Csodaréztrombita“ rendkívül erős, vastag sárgarézből van készítve, könnyen fújható, 45 cm. hosszú, szép, tartós billentyűkkel ellátva. Ára tokkal, iskolával és egy hasznos ajándékkal

csak 6 korona Wágner a hangszerkirály országszerte elismert elsőrendű hangszerárúháza, BUDAPEST JOZSEF-körut 15. Fényképes árjegyzék ingyen. Óvás! Figyelem a pontos címre és házszámra.

R U H Á I N K A T

NEUMAN N M.

cs. és kir. udvari és kamarai szállítónál

vesszük.

Férfi-, fiu- és leánykaruha-telep

Kérjen árjegyzéket.

Nagyvárad, Bémer-tér 4. sz.

Kérjen árjegyzéket.

Fiókok: Arad, Belgrád, Brassó, Debrecen, Fiume, Kassa, Kolozsvár, Linz, Miskolc, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Sofia, Szeged, Temesvár, Zágráb.

Vasszerkezeti gyár.

Lakatos műhely.

SZÁNTÓ DEZSŐ első nagyváradai redőnygyára.

Értesilem a t. közönséget, hogy műlakatos ipartelepemet és redőnygyáramat a Szent János-utczáról, **Rulikovszky-ut 30. szám alá** (bejárat a honvéd laktanya mellett) egy direkte ezen célra épített és méreteiben még eddig városunkban nem létező gyárhelyiségembe helyeztem át. Redőny gyártmányaim: **Esslingeni ablak faredőnyök, gördülő acél bolti redőnyök, (rollók) napellenző ponyvák, Jalousiák, damaszt és vászon redőnyök a legkiválóbb minőségben.** Felvállalok az épület és műlakatosság keretébe tartozó összes munkákat, u. m.: **vasszerkezetek, vasrácsok, épület vasalások, biztonsági vasajtók, kiváló minőségű tűzhelyek és ajtócsukókat stb.** Szállítások vidékre a leggyorsabban. Redőny javítások szakszerűen eszközöl-
tetnek. Javítási munkák telefon hívásra.

Tisztelettel

Szántó Dezső.

TELEFON: 491 SZ.

TELEFON: 491 SZ.

Savoy-szálloda

Budapest, VIII., József-körut 16

Elsőrangú kényelemmel berendezett utcai szobák. Kiváló étterem. Mérsékelt polgári áruk. Külön termek. Bankettek, esküvők rendezése elfogadjatik.

Estén-
kint**KURINA SIMI**

hírneves cigányprimás
teljes zenekarával
HANGVERSENYEZ

Szives pártfogást kér

SZABÓ TIVADAR,

tulajdonos, a «Nemzeti Kaszinó» v. üzletvezetője és a «Deli» v. főpincére.

„Varázsfuvola.”

Bárki egy óra alatt megtanulhat rajta játszani. A „Varázsfuvola” rendkívül kellemes, 20 acél trombitahanggal és 4 erős bőgővel van ellátva. Diszes kivitelben, kottafüzettel, dalokkal, tokkal, ajándékkal együtt **csak 4 korona.**

Csakis Vágner „Hangszer-Király” ország-
szerte elismert legol-
csóbb hangszeráruházá-
ban kapható, Budapest, József-körut 15. — Gyors-
javító műhely. — Kérjen fényképes hangszerárjegyzéket.

20479—1912. sz.

Pályázati hirdetmény.

Nagyvárad város tejközpontjánál f. év december 1-étől kezdve egy mérlegképes könyvelői állás töltendő be, amely egyelőre havi 160 korona fizetéssel lesz díjazva.

A kellőképpen felszerelt pályázati kérvények a polgármesteri hivatalhoz f. évi november 15-éig nyújtandók be.

Nagyvárad, 1912. október 19.

Polgármesteri hivatal.

Nagyváradai Templomüvegfestészet Üvegcsiszoló és Tükörárúgyár R.-T.

TELEFON
11—64.

Nagyváradon, Gerliczi-utca.

TELEFON
11—64.

Üvegcsiszolás
Üvegvésés
Üvegbetétek
Kirakatbetétek
Üvegedzés

Öntött tükrök
Coll-tükrök 2. mm. vastag
Polirt és finn tükrök
Faönttükrök

Fémkeretezés
Réz, nickel foglalatok
Diszüvegezés
Üvegfestészet
Homályosítás

tábla és tükörüveg nagyraktár

Opalescens és színes üvegek.

Kirakattüvegek

Épületüvegezés

Rajzokat és tervezéseket díjtalanul végezzük
Arjegyzéket és árajánlatot bérmentve
Szállítunk az ország bármely részébe

Amerikai üvegmozaik épülethomlokzatok ki-
képzsésére. Hajlitott tükörüvegek.

Legolcsóbb bevásárlási források:

Ha Ön

óráját jól és jutányos árban akarja megcsináltatni, hozza el FEIN KÁLMÁN óráshoz, Teleki-u. 9. Dr Nemes ház. Villanyos megállóhely. —

Órákban állandó nagy raktár.

Alapítotott 1895-ben.

Deo Adiuvente!

Imrek Károly

épület és műbutor asztalos N.-Várad, Alapi-utca 10. szám.

Alapítotott 1895-ben.

HA A KOSSUTH-

utczába vezeti utja, keresse fel a legjobb hirnévnek örvendő

KEPES ETEL

varró- és himző előnyomdáját, ahol bevásárlásait a legolcsóbban eszközölheti kézi munka anyagokban.

Izsák Lidia

mellfűzői, amelyek bécsi modellek szerint készülnek, országoserte nagy népszerűségnek örvendenek a hölgy közönség körében. Megrendelhető mérték szerint.

Nagyvárad, Nagy Sándor-u. 1. Füz. üzlet: TELEFON 1-53. szám.

Mezey János és Társa fűszer, csemege kereskedése Nagyáradon, szt. László-tér és Teleki-utca sarok.

Szolid üzlet többet nem ad, de kevesebbet sem.

Hallatlan

olcsó árban készít Piski Ferenc cipész úri és női cipőket csak egy próba és ön meg fog győződni

Szent János-utca sarok, Schvare Farkas-féle házban.

Fő a kézi mosás!

A ki erre reflektál, hívja meg Mészáros Mária főzmosó és vegytisztító intézetét, házhoz elküld és haza is szállít. Szarvas-tér és Liget-utca sarkán. Levelekre azonnal válaszol.

Telefon 67.

Izléses arany- ezüst ékszerek, finom, órák legolcsóbban kaphatók

Szilágyi Géza és Ts-nál **Rákóci-ut**

Telefon. 630.

Tátray Sándor

telefon 558. telefon 558. **NAGYVÁRAD** Körözs-utca 11. sz. Épület és mulakatos vízvezeték és vasszerkezeti munkák.

NE ADJUK

pénzünket idegen cégnek, vegyünk

lánckútat

MÁRKUTZ JÓZSEFNÉL Akadémia-u. 1. sz.

Czukrász

sütemények minden alkalomra házhoz szállítással jutányos árban eszközöltenek. Meghívásra házhoz küldök, levelekre válaszolok. Vidékre napi expedálás.

Molnár János cukrász

Kolozsvári-u. 50.

Keresse föl Haás Simon rövidáru férfi- és női divat-üzletét

Szent János-utca 46. gyógyszertár mellett,

hol hallatlan olcsó

árban lehet vásárolni.

A „Nagyvárad Torna Club” Clubhelyisége

Kolozsvári-utca 50. szám alatt

a „Varga féle” Magyar Király kávéházban.

Udvari kávéház

családok kellemes szórakozó helye. Estéknél Bebe Kálmán teljes zenekarával hangversenyez. — Bejárat

Szt. László-tér és Zöldfa-utca.

FELDSTRICK KÁLMÁN könyvkötészete és dobozgyártása

NAGYVÁRAD, Rákóci-ut, Moskovits palota

Biharmegye és N.-Várad város kir. ítélőtábla és a megyei főszolgabirodások és körjegyzőségek szerződéses szállítója.

ROZSNYAY JÓZSEF

mű-asztalos, Nagyvárad Kolozsvári-u. 77.

Európa nagyobb városaiban évek során át szerzett gyakorlati ismereteim lehetővé teszik, hogy a mai közönség részére a művészi kivitelű különlegességi munkákat is kellő szak tudással a leppontosabban elvégezzem. Készítek továbbá: modern háló, szalor, bútor és üzleti-berendezéseket, portálokat, lakás- és kastély-berendezéseket minden still és kivitelben a legbiztosabb árak mellett. Egy kísérlet elengedő, hogy a t. uri közönség bizalmát továbbra is kiérdemeljem.

Tisztelettel ROZSNYAY JÓZSEF, műlaszta'os.

Szántó Dezső **első** nagyvárad **REDÖNY-
GYÁRA** Rulikovszky-ut TELEFON 491.

Csoda elárusítás!!!!

Partiba vettem, szőnyeg, ágy és asztal garnitúr, rumberger vászon, se-lyem és csipke dolgokat.

Felárba árusítom.

Löwinger Márton versenyrúháza Kert-u. 1. sz.

Kerékpár varrógép s gramophon javításokat készíttetni legelőnyösebb

Horvát Béni

mechanikusnál, Kossuth Lajos-utca 18. Az összes alkatrészek állandóan raktár on. TELEFON 1038. szám

Haas Lajos Gáz és villanyberendezési vállalat.

Elvállal mindennemű gáz és villanyszereleléseket és jókarbantartását.

TELEFON 1038. sz.

PENCZ JÁNOS

(cipész, szakíparos.)

NAGYVÁRAD, Szt. János-u. 34.

Készít mérték szerint úri és női (Orthoepéd cipőket is) jutányos árban mérték szerint. Meghívásra házhoz jövök.

Petry Árpád

órák- és műszerész

Nagyvárad, Rákóci-ut 9.

Tarcsoly és Risztó mellett, a Rimanóczy-palotával szemben Mindennemű műszerész munkák szakszerű javítása elfogadatik.

Alapítotott 1880-ban Schopper György

utóda veje **Rohoska Pál**

Villanyerőre berendezett gépjavitó, vas és rézüntőde **NAGYVÁRAD, Sánc-utca 22. sz.**

Mayer Lajos

kárpitos és díszítő **GYAR-U 1 SZÁM.**

Elvállal minden e szakmába vágó munkát jutányos árban. Levelezőlap meghívásra azonnal jövök. Állandóan készmunka kapható.

A NOVEMBERI költözködésekkor a legcélszerűbb

HIRNM és FIA

villamossági vállalatához fordulni

Kossuth Lajos-u. 16. sz.

Nagy csillárraktár.

Telefon 10-54.

Telefon 10-54.

Györy Sándor

villanyerőre berendezett késes és köszörölője Kert-utca, 4. szám.

Elvállal mindennemű speciál köszöröléseket és javításokat, haj- és szakál vágó és lönyiró gépet, zsillette és mindentéle más borotvák köszörölését pontosan eszközli.

Moly irtó szerek

rovarpör, poloska tinktura, s többféle háztartási cikkek parket beeresztő viaszok kaphatók **VADÁSZ ALBERT** „A nyala” drogueriában BÉMER-TÉR.

Fotbal cipők, gumi térdvédők, dresszek a legolcsóbban kaphatók

Lefkovits és Kácsér

Zöldfa-u., cipő, kalap és uridivat áruházában.

Villamos berendezéseket, u. m. magánépületek világítási felszereléseit, csengő házi telefon, ipartelepek, gyárak, és malmok. Villamos világítási és erőátviteli berendezéseit pontosan és szakavatottan készít

SZENES SÁNDOR

villamos berendezési vállalata Szalárdi-u. 9. Költségvetéssel díjtalanul szolgálók, meghívásra azonnal jövök.

Reisinger József

mechanikai gép és fegyverjavító műhelye

Sas palota zöldfa passzáz, a hol a legprecízebb eszterga és gépmunkák készülnek.

LUKÁCS NÁNDOR

bútor-raktára, műasztalos-, kárpitos- és diszitő-műhelye
Nagyvárad, Rákóczi-ut 8. szám. Széchenyi-szállodával szemben.

Üzlethelyiségemet megnagyobbítva

ajánlom saját készítményü

háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalon berendezések,
mindennemű modern styl szerint. Vas-, réz-
és hajlitott fa-bútorok rendkívül nagy választékban. ... Pontos kiszolgálás. ... Olcsó árak.

Kivánatra rajzok és költségvetések ingyen.

Telefon 245. sz.

Telefon 245. sz.

Kalenda János

cégnél

Nagyváradon

a **Szent László-téren**

legjutányosabban beszerezhetők mindennemű

Varrógépek

Gramofonok
Kerékpárok

Vadászfegyverek

és vadászati kellékek óriási választékban; ugyszintén **utazási cikkek**ből is nagy választék található.

Fenti árucikkek előnyös részletfizetésre is kaphatók.

Carbid olcsó napi árban.

Varrógépek, gramofonok olcsón javíttatnak.

